

MAGYAR ÉPÍTŐFÓRUM

20. évfolyam, 83. szám, 2021. ősz | 1400 HUF

NYÁRI HÍREK A CATERPILLARTÓL
nincs uborkaszegz

NEMZETI ÉPÍTÉSGAZDASÁGI STRATÉGIA
Koji László-interjú

KÍNA A MUNKAGÉPPIACON
sikerrecept: K+F és állami szerepvállalás

Litauszki Róbert
a Huntraco vezérigazgatója

A Kovaco Electric elektromos skid-steer rakodógépeket gyárt, amelyek a 100% elektromos meghajtással akár 8 órát is tudnak dolgozni.

Építőiparban, mezőgazdaságban, erdészetben vagy akár városfejlesztéshez is tökéletesen megfelel ez a környezetbarát, zajcsökkentett típus.

A Mini Z típus a Kovaco legkisebb rakodója. Távirányítóval is lehet működtetni, így méretéből adódóan könnyen elfér a szűkös helyeken is.

Az Elise 900 csúszókormányzású rakodógép akár 1400 kg emelési kapacitással bír.

Mini Z

Elise 900

Keresse bizalommal a Kobex-Pannónia Kft. értékesítőit!

www.kobex.hu

TARTALOM

HÍREK

Hazai hírek

2

INTERJÚ

Stabil pilléreken

Interjú Litauszki Róberttel,
a Huntraco vezérigazgatójával

6

PROMÓCIÓ

Kobex-Pannónia, a kotrógép-specialista

Különleges Kobelco gépek

12

GÉPEK

Nem uborkaszazon

A Caterpillar nyári újdonságai

14

Kína a munkagéppiacon

Sikerrecept: K+F és állami szerepvállalás

20

Gépkörkép

Fejlesztések, újdonságok a nemzetközi munkagéppiacon

24

GAZDASÁG

Nemzeti Építésgazdasági Stratégia

Interjú Koji Lászlóval, az ÉVOSZ elnökével

32

Építőanyag-árrobbanás

Határ a csillagos ég?

36

MAGYAR ÉPÍTŐ FÓRUM megjelenik évente négy alkalommal

FŐSZERKESZTŐ Kövesdy Gábor **LAPTERV** Horváth Vivien

TIPOGRÁFIA Zádor György **KORREKTOR** Mandler Judit

CÍMLAPFOTÓ HORVÁTH BARNABÁS **FOTÓK** GETTY IMAGES, HORVÁTH

BARNABÁS, NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT., A CÉGEK ÁLTAL

KÖZZÉTETT FOTÓK **FORDÍTÁSOK** Foki Dániel

KIADJA a Brand Content Kft., a Netvestor cégcsoport tagja.

SZERKESZTŐSÉG 1035 Budapest, Vihar utca 18.,

T.: 887 4841 F.: 887 4849

E-mail: szerkeszto@maeponline.hu

TERJESZTI a Brand Content Kft. **HIRDETÉSSZERVEZÉS**

Kövesdy György, kovesi.gyorgy@brandcontent.hu

ELŐFIZETÉS szerkeszto@maeponline.hu

www.maeponline.hu

Jelen publikáció mindenfajta – a szerkesztőség beleegyezése nélkül történő – másolása tilos és törvénytelen.

ISSN 1586-4529

6

20

24

36

IDŐKAPUS RAKODÁSI RENDSZER

a Cemixnél

200 millió forintos beruházással időkapus rakodási rendszert vezet be a Cemix építőanyag-gyártó cég – közölte a társaság augusztus közepén. A vállalat előzetes becslései azt mutatják, hogy az időkapus rakodási rendszer csúcsidőszakban akár 2000-2100 tonna építőanyag berakodását is lehetővé teszi egyetlen nap alatt – szemben a korábbi 1400-1500 tonnával –, ami mintegy 100 teherautó kiszolgálását jelenti. A fejlesztéseknek köszönhetően mintegy 20 százalékkal nagyobb ügyfélforgalmat tudnak elérni egy nap alatt, középtávon pedig 30 százalékos növekedés elérése a cél.

A vállalat 2020-ban indult nagy-szabású fejlesztési terv részeként építi ki az új, időkapus, ütemezett kiszolgáló rendszert, emellett korszerűsíti és bővíti a rakodásra érkező teherjárművek parkolóját. Az új logisztikai megoldást először a Bugyi községben lévő üzemben, majd a tervek szerint az év végéig a vespéremi és a debreceni üzemében is alkalmazza majd a cég.

Cemix

Hidrogéntermelő rendszert építenek ki a kardoskúti föld alatti gáztárolónál

Az Akvamarin pilot projekt keretében a Magyar Földgáztároló Zrt. egy megközelítőleg 2,5 megawatt összteljesítményű elektrolizáló rendszert és a hozzá tartozó hidrogéngáz-előkészítő technológiát tervez létesíteni a kardoskúti föld alatti gáztárolónál – adta hírül a vállalat szeptember első felében.

A cég Magyarországon jelenleg négy föld alatti gáztárolót üzemeltet, ezek egyike a Békés és Csongrád-Csanád megye határán lévő Kardoskúton lévő létesítmény. A K+F jellegű projekt azért itt indult, mert a tároló mérete és a kiépített technológia a legjobban illeszkedik a programhoz; mert itt hosszú távon három kisebb-nagyobb tárolórét áll rendelkezésre az esetleges későbbi föld alatti hidrogéntárolásra; továbbá mert megfelelők a távvezetési és elosztó vezetési kapcsolatok a régióban.

Uniós előírásként 2050-ig drasztikusan csökkenteni kell az üvegházhatású gázkibocsátást; a fosszilis energiaforrá-

sok helyett előtérbe kerülő megújuló energiaforrások által előállított villamos energiát azonban valahogy tárolni kell.

A kutatás-fejlesztési program során a többlet-villamosenergiát vízbontással hidrogénné és ipari oxigénné alakítanák; az így előállított hidrogént a tervek szerint földgázzal keverve a vállalat saját fűtőgázzal működő berendezéseiben használnák fel, ami – hosszú távon – földgáz szállítórendszeren keresztül a végfogyasztókhoz is eljuttatható lesz, csökkentve ezzel a szén-dioxid-kibocsátást.

A projekt teljes költsége mintegy 2,9 milliárd forint, amiből 1,9 milliárdot az Innovációs és Technológiai Minisztérium és a Nemzeti Kutatási és Innovációs Hivatal pályázatán nyert el a cég, a fennmaradó részt önerőből finanszírozza.

A telepítendő elektrolizáló és kompresszor egységeket a cég megrendelte, most tervezik a telepítési folyamatot. Hamarosan indulnak a közbeszerzési eljárások a felszíni hidrogéntároló pufferkapacitás kialakítására és a berendezések helyre telepítésére. A technológia létesítéséhez kapcsolódó hatósági engedélyezési folyamat már elindult.

MTI

ÚJRA PAPÍRIPARI

szakképzés itthon

Húsz év szünet után idén szeptemberben újra elindult a papírgyártás és feldolgozás nappali szakképzése Magyarországon az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) és a Vajda-Papír együttműködésében a 2021/2022-es tanévben. A képzés elin-

dításáról a Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium, a Dunaújvárosi Szakképzési Centrum tavaly novemberben állapodott meg a higiéniai papírtermékeket gyártó Vajda-Papír Kft.-vel.

Pölöskei Gáborné, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) szakképzésért felelős helyettes államtitkára kiemelte: a Szakképzés 4.0 stratégia főbb pilléreinek köszönhetően az ok-

tatás szerkezetileg, tartalmilag és módszertanilag is megújult, sokkal inkább illeszkedik a piac, a vállalatok igényeihez, amelyek szervesen és rugalmasan épülnek be a képzésbe. A változás nem csak a diákoknak, a leendő munkavállalóknak jó, de a duális képzésben részt vevő cégeknek is, amelyek amellett, hogy jelentős adókedvezményt kapnak a tanulók után, a legfrissebb technológiákhoz és a vállalati igényekhez legjobban illeszkedő tudással rendelkező fiatalokat szerezhetnek meg a munkaerőpiacon.

Vajda Attila, Magyarország vezető híjéniai papírgyártója, a Vajda-Papír Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: a szakképző iskola piacképes tudást és valódi szakmai tapasztalatot kínál, a gyakorlati ismeretek elsajátítására helyezi a hangsúlyt azzal, hogy a tanulók vállalati környezetben, akár leendő munkáltatójuknál tanulhatnak, gyakorolhatnak.

MTI

A NAPENERGIA TÁROLÁSÁRA ÉS ELOSZTÁSÁRA SZOLGÁLÓ

energiatárolót telepített az E.ON Hungária Zánkán

A napenergiát tárolni képes és azt ingadozásmentesen elosztó, akkumulátoros energiatárolót telepítettek Zánkán. A berendezés a növekvő energiafelhasználás mellett is biztonságos energiaellátást tesz lehetővé – mondta a szeptember elején tartott sajtótájékoztatóján az E.ON Hungária Csoport elnök-vezérigazgatója.

A szakember kiemelte: az 500 kW teljesítményű, 1200 kWh-s kapacitású zánkai tároló telepítése az összesen 3,8 milliárd forintos IElectrix projekt keretében valósul meg. A magyarországi beruházás összértéke 1,3 milliárd forint, amelyből Zánkán, valamint a közelmúltban a Tolna megyei Dúzs községben létesítettek energiatárolót. A berendezés, amellyel hogy tárolni képes a környéken termelt napenergiát, kezeli a lokális feszültség-

ingadozást is. Mint mondta, a beruházás jelentőségét jelzi, hogy 15 százalékban megújuló energiát használunk Magyarországon, ami négyszerese az egy évvel ezelőtti értéknek.

A 8 országban 15 résztvevő közreműködésével megvalósuló, 2019 májusa és 2022 októbere között zajló program célja, hogy hálózatba illeszthető, mobil energiatárolókat hozzon létre, ezzel elősegítve a biztonságos energiaellátást.

Az E.ON Hungária Csoport azt vállalta, hogy 2030-ra minden tagvállalata a felére csökkenti a károsanyag-kibocsátást, 2050-re pedig karbonsemleges lesz.

Filep Miklós, Zánka polgármestere az eseményen kiemelte, hogy a településen az idegenforgalom miatt jelentős a különbség a téli és a nyári áramfogyasztás között, a tárolónak köszönhetően ez azonban kiegyenlítődik majd.

MTI

ELINDULT A TERMELÉS

A BAYER CONSTRUCT

betonelem-előregyártó üzemében

A Bayer Construct vállalatcsoporthoz tartozó Viastein Kft. meglévő térkőgyára mellett megindította a termelést a legmodernebb technológiával felszerelt betonelem-előregyártó üzemében, a biharkeresztesi Ipari Park területén.

A beruházásnak köszönhetően jelentősen csökkennek az építőipari projektek költségei és az építési idő, vagyis sokkal hatékonyabbá válhat a kivitelezés. Az üzembe helyezett egység 20 ezer négyzetméteres gyártócsarnokával hazánk legnagyobb építőelem-előregyártó üze-me. A beruházás 220 új munkahelyet teremt a térségben.

A zöldmezős beruházás a Nemzeti Befektetési Ügynökség pályázatán elnyert támogatással valósult meg. A 14 hektáros területen megépült üzem évente 60 ezer négyzetméternyi betoncsarnok-alapanyag előállítását, 2 ezer lakás, valamint 300-400 családi ház kivitelezését teszi lehetővé. A beruházás ipari létesítmények, irodaházak, lakóházak, fal-, fűdém-, lépcső- és egyéb tartószerkezeteinek előregyártását szolgálja. A termékek között megtalálhatók lesznek körüreges fűdempadlók, kéregpanelek, hőszigetelt szendvicspanelek, lépcsők, pillérek és feszített gerendák.

Bayer Construct-közlemény

ÚJHÁZ CENTRUM:

A magyar lakosság csaknem fele tervez lakás- vagy házfelújítást

Magyarországon a lakosság 49 százaléka tervez lakás- vagy házfelújítást egy éven belül – derül ki az ÚjHáz Centrum építőanyag-kereskedelmi hálózat feléves piaci folyamatokat összegző Trendriport című anyagából.

A reprezentatív kutatás szerint a felújítók több mint fele festést vagy tapétázást tervez, mintegy harmada burkolat- vagy nyílászárócserebe, valamint szigetelési munkálatokba is belevágná.

A renoválni vágyók átlagosan 2,4 millió forintos beruházással kalkulálnak, harmaduk pedig a finanszírozásához igénybe veszi majd az állami Otthonfel-

újítási Támogatást is. A megkérdezettek 58 százaléka teljesen önerőből állja a munkálatok költségeit, 42 százalék nem rendelkezik a tervezett összeg 100 százalékával.

A kutatás szerint a lakosság többsége szeretne kivitelezőt felfogadni a felújításhoz, ebből 42 százalék maga is végezne munkálatokat, generálkivitelező alkalmazását a megkérdezettek 16 százaléka tervezi.

Az ÚjHáz Centrum a lakosság mellett a kivitelezők körében is elvégezte a felmérést, a szakemberek mintegy kétharmada szerint jelenleg átlagosan 3-8 hónappal előre tudnak megbízásokat vállalni.

Az ÚjHáz Centrum megbízásából készült kutatás adatfelvétele idén májusban zajlott.

MTI

A MASTERPLAST MEGEMELTE

idei árbevétel- és eredmény-előrejelzését

Módosította az idei évre vonatkozó gazdasági várakozásait a Masterplast Nyrt. – adta hírül az építőanyagokat gyártó társaság szeptember első felében a Bu-

dapesti Értéktőzsde honlapján. A tájékoztatás szerint a vállalat 2021-ben 190 millió euró árbevétellel számol a januárban közölt 151 millió euró helyett.

A társaság 2021. évi fejlődését jelentősen támogatta az építőanyag-piacon tapasztalható kiemelkedő keresletnövekedés, valamint a dinamikus fejlődő egészségipari ágazat teljesítménye – írták a kiadott közleményben. Szintén a céghez kapcsolódó hír, hogy a vállalat

által kibocsátott összes Nkp-kötvényt lejegyezték az augusztus végén tartott aukción. A Masterplast Nyrt. 9 milliárd forint névértékű kötvényt bocsátott ki, egyenként 50 millió forint névértékben.

A Masterplast 2020-ban 122,7 millió euró konszolidált árbevétel mellett 6,4 millió euró adózott eredményt ért el. A tavalyi EBITDA-eredmény 11,1 millió eurót tett ki.

MTI

Nevet vált a régióban a CRH

A magyar, szlovák és osztrák CRH leányvállalatokat tömörítő CRH Észak Duna Régió klaszter megkezdte a márkaváltás folyamatát – közölte a

vállalat szeptember elején. A név Danucemre változik, melyet a Duna folyó ihletett, amely összeköti a régió országait.

A szervezet számára a márkanevváltás többet jelent egy egyszerű névváltoztatásnál. Célja, hogy erős pozíciót teremtsen a vállalat számára a régióban, szilárd

elkötelezettséggel a regionális fejlődés, a helyi közösségek támogatása, a környezeti felelősségvállalás és a jövő generációinak átadott örökség építése iránt. A Danucem márkanev hivatalosan 2021. október 1-jén lép életbe.

Az új márká bevezetése után is megmaradnak a már jól ismert termékek nevei, mint például a HÁZÉPÍTŐ+, EXTRACEM vagy a SPECIÁL+. Ennek köszönhetően a termékeknek világos fejlődési iránya és pozíciója van, valamint könnyen megkülönböztethetők. A márkanevváltás segíti a vállalatot abban, hogy rugalmasabban tudjon reagálni dolgozói, partnerei, állami vagy kormányzati intézmények igényeire a működési régiójában.

MTI

Stabil pilléreken

Fotó | Horváth Barnabás

30 éve alapították a Huntracót, amely mára a magyar munkagép-kereskedelmi piac legnagyobb szereplőjévé vált. Termékei 90%-ban munkagépek, fő partnere a világpiacon vezető szerepet játszó amerikai Caterpillar. Az évforduló alkalmával a cég vezérigazgatójával beszélgettünk. Nem a múltból, hanem a jelenről és a jövőről.

Kövesdy Gábor (Magyar Építő Fórum): Nem volt könnyű időpontot találnunk, ugyanis éppen ezen a héten voltak itt a tulajdonosok, az angol CP Holding, illetve a Huntracót közvetlenül birtokló Conmach Ltd. képviselői. Ők pénzügyi befektetők?

Litauszki Róbert: A tulajdonosunk – annak ellenére, hogy befektetési portfóliójuk révén a szállodaipartól az ingatlanfejlesztésen át a mezőgazdasági kereskedelemig számos üzleti területen érdekeltek – nem tekinthető klasszikus pénzügyi befektetőnek. A Caterpillar márka képviselője és általában a gépkereskedelem a tulajdonos számára, mint az alapító egyik első befektetési területe, afféle „családi ékszernek”, kiemelten fontos tevékenységnek számít. A már korábban a tulajdonukban lévő magyar és izraeli Caterpillar vezérképviseletek mellé éppen emiatt vásárolták meg 2019-ben a görög és a bolgár forgalmazó társaságokat is.

K. G.: A Huntraco egy családi tulajdonú multinacionális cégcsoport része?

L. R.: Így igaz, különösen, ha ehhez még hozzávesszük a Caterpillarral meglévő, szintén igen csak sajátos együttműködésünket is.

K. G.: Miben áll ez?

L. R.: A munkagépek világszerte alapvetően három forgalmazói modellben jutnak el a végfelhasználókhoz. Az egyik a gyári vezérképviselet, amely nem túlságosan gyakori. Ennek fő oka, hogy a nagy nemzetközi szervezetek kevésbé rugalmasak, nehezebben tudnak alkalmazkodni a munkagéppiacot jellemző, országonként eltérő piaci viszonyokhoz. Éppen ezért a leginkább jellemző modell az, ahol a gyártó helyi partnercégekkel alakít ki gyártói-viszonteladói, tisztán kereskedelmi jellegű kapcsolatot, így biztosítva termékeik piacra jutását. A harmadik út az a modell, amely leginkább a Caterpillart jellemzi, az az integrált forgalmazókra épülő piaci jelenlét. Ez a mi számunkra elsősorban azt jelenti, hogy bár nem vagyunk Caterpillar cég, a napi működésünk mégis szinte olyan, mint egy gyári vezérképviseleté. Nagyon komoly Caterpillar-követelményeknek megfelelően kell működünk, sőt még a fo-

lyamatainkat, irányítási módszereinket is ezekkel összhangban kell kialakítanunk és fejlesztenünk. A Caterpillar nem véletlenül alakította ki ezt a modellt, hiszen így az ügyfelek szinte ugyanolyan működési kiválóságot kaphatnak, mintha közvetlenül a Caterpillarral állnának kapcsolatban.

K. G.: A tulajdonosokat követve tekintsük át röviden a tavalyi számokat. 2020-ban 15 milliárd volt az árbevétel, ez 10%-os visszaesés '19-hez képest. Az adózott eredmény 1,15 milliárd Ft, kicsit marad el '19-től. Viszont az árbevétel-arányos adózott eredmény javult, most 7,7%-on áll. Annyit még hozzáteszek, hogy különösen stabil a cég. A Bisnode-nak van egy megbízható cégértékelő rendszere, ebben a 100-as pozitív skálán 94 ponton állnak. Az iparági átlag 85. Hogyan értékeli a számokat?

L. R.: Valóban, tavaly lényegében meg tudtuk ismételni a 2019-es, minden korábbi nagyságrendekkel felülmúló eredményünket. Az árbevétel kisebb mértékű csökkenése mögött részben az Ingersoll-Rand kompresszoreladásainak a pandémia miatti csökkenése, részben pedig az eladott munkagépek összetételének változása áll. Tavaly – és ez a trend most is jellemzi a piacot – a korábbi évekhez képest valamelyest csökkent a kereslet a nagy földmunkagépek iránt, míg egyre több fogy a kisebb méretű gépekből, így a gépdarabszám növekedése mellett is csökkent az újgép árbevétel.

A cég gazdálkodásáról a legtöbbet elmondó számok – ön sem véletlenül említette – az árbevétel arányos nyereség, valamint a tőkearányos nyereség. Ez utóbbi nem csak a szektoron belül számít kiemelkedően magasnak, hanem az európai Caterpillar-dírek között is a legmagasabb volt. Ez több mindent mutat. Annak ellenére, hogy az elmúlt években konjunktúra volt az iparágunkban, mi mindvégig óvatosan bántunk a költségekkel, és igyekeztünk elkerülni azt a csapdát, hogy a dübörgő piaci helyzetben megfelekezzünk a cég válságállóságának és működésének fenntarthatóságáról. Így lehet elkerülni azt, hogy egy lehűlő piaci környezetben bizonytalanul váljon a munkatársak megélhetése, és hosszú távú károkkal is járó költségcsökkentéseket kelljen végrehajtani.

K. G.: Hogyan befolyásolják a Huntraco piaci helyzetét a magyar piacon jelenleg tapasztalható folyamatok, trendek?

L. R.: A piaci helyzetünk elemzésekor nem is egy, hanem kettő, nem is feltétlenül együtt mozgó piacot kell külön-külön vizsgálnunk: a munkagépes, illetve a szervíz- és alkatrészpiacot.

Az elmúlt években, de még idén is, a munkagépek piacát csak kisebb mértékben határozta meg az építőipari volumenek és fejlődési kilátások alakulása, jóval fontosabb befolyásoló tényezőt jelentett a pályázati források rendelkezésre állása és azok intenzitása. A piac alakulását a pályázatokon kívül, rövid távon belül és igencsak radikálisan befolyásolhatja még a költségvetési prioritások változása, az állami megrendelések alakulása, a gépvásárlási kedvet egyik pillanatról a másikra akár meg is duplázhathatják, vagy éppen minimális szintre vethetik vissza. A szerviz- és alkatrészpiac már sokkal organikusabban fejlődik, és jobban tükrözi a piaci trendeket. Sokfelől hallom, hogy a gépkereskedőknek most mennyire könnyű, hiszen dübörög az építőipar, de ez csak részben igaz, hiszen az egyes szegmensek nem egyformán teljesítenek, és ez például a jelenlegi helyzetben azzal jár, hogy hiába teljesít rekordszinten az építőipar, a szolgáltatásaink célpiacán kisebb mértékű csökkenés tapasztalható már tavaly óta. Hogyan lehetséges ez? Az építőipar 7% körüli növekedését jellemzően a magasépítés, különösen lakáscélú építések adják, a mélyépítés összességében már minimális

csökkenést mutat. A mélyépítésen belül a tavaly óta felgyorsult, hatalmas volumenű útfelújítási program növekedést eredményez az aszfaltozás és útépitések terén, amely a gépkínálatunkból adódóan számunkra kevésbé releváns. Persze ez változóban van, hiszen éppen a napokban kezdtük meg a Caterpillar új, innovatív megoldásokkal is felszerelt aszfaltmarójának a bemutatóját, amely a belépést jelentheti számunkra ebbe a szegmensbe, ahol eddig inkább csak a hengerinkkel voltunk jelen. Terveink között szerepel a Caterpillar finiserének is a bemutatása a magyar piacon, de ez inkább a jövő. Fontosnak tartjuk, hogy a számunkra új termékkört csak akkor vezessük be, amikor már sikerült megteremteni minden, a gépek értékesítéséhez és működtetéséhez színvonalas támogatásához szükséges kompetenciát és egyéb feltételt, hogy az útépitési technológiákban is ugyanazt a színvonalas kiszolgálást adhassuk a partnereinknek, mint amit a földmunkagépeknél már megszokhattak. Ami a jelent illeti, a fő piaci célterületünknek számító nagy volumenű földmunkák piaca viszont határozott, két számjegyű csökkenésben van már 2020 második felétől.

K. G.: Ezek szerint az építőipar konjunkturális szegmenseiben a Huntraco nem is nagyon tud növekedni?

L. R.: Szerencsére azért tudunk. Az elmúlt két évben megjelent a piacon egy érdekes tendencia, nevezetesen, hogy egyre több, alapvetően magasépítéssel foglalkozó vállalkozás jelenik meg az ügyfeleink között, és vásárolják meg első munkagépeiket. Ennek nem csak az az oka, hogy az elmúlt években ezek a vállalkozások pénzügyileg megerősödtek, hanem az is, hogy a munkaerő rendkívüli mértékű drágulásából adódóan még akkor is megéri nekik, hogy munkagépekbe fektessenek, ha azok csak viszonylag alacsony kihasználtsággal, kevés órát teljesítve működnek. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy ebben a szegmensben jelen legyünk, és ez nem könnyű feladat. Sok új partnerrel kell, hogy megtaláljuk egymást, és komoly feladat a földmunka-technológiákban még kevésbé jártas döntéshozóknak megmutatni, hogy a Caterpillar a kisebb építőgépek terén is ugyanazt a robusztus minőséget, kedvező fogyasztást, jó ergonómiát és kiemelkedő értéktartást tudja kínálni, mint amit a nagyobb gépeknél megszokhattak a piac. Ezek az erőfeszítések ugyanakkor megtérülnek, mert erre a vevőkörre egyre inkább jellemző, hogy értéket, innovatív megoldásokat keresnek, és azokat meg is képesek fizetni.

K. G.: Most a COVID-helyzet után rendkívül nagymértékű állami támogatási pénz ömlött rá a szektorra. Azért egy 70%-os intenzitású pályázattal könnyebben vásárolnak a cégek.

L. R.: Bizony, pont erre céloztam a korábbiakban. Egy jó feltételekkel kiírt pályázatnak már az előszele is nagyságrendekkel növeli a beérkező érdeklődések számát, függetlenül attól, hogy mit mutatnak az építőipari volumenstatisztikák.

K. G.: Nagy kérdés, hogy ezeknek az eszközöknek aztán a kihasználtsága mekkora lesz?

L. R.: A legtöbb gépnek biztos, hogy nagyon kicsi lesz a kihasználtsága. Ez nem is kérdés, ugyanakkor viszont, mondjuk, egy normál vételárhoz képest 70%-kal alacsonyabb vételárnál még jóval kisebb kihasználás mellett is racionális döntés lehet a gépberuházás, nyilván ez is nyomós érv például a kisebb, akár elsődlegesen magasépítéssel foglalkozó cégek beruházásai mellett.

K. G.: Milyen hatással lesz ez a bérleti piacra?

L. R.: Ez egy jó kérdés, mert itt sem olyan egyértelműek az összefüggések, mint amilyenek elsőre tűnnek. Nyilvánvaló, hogy a pályázatok révén elsősorban jelentős többletkapacitás épült

és épül ki a piacon, amely nyilván csökkenti a bérgépek iránti igényeket. Ugyanakkor pont a pályázati programok azok, amelyek rövid távon ugrásszerű igénynövekedést tudnak eredményezni, amikor az ügyfelek gépbérlettel hidalják át a pályázatok megnyílása előtti időszakot. Ez a hatás 2018-ban volt különösen erős, de még tavaly, sőt az idén is mérhető volt a keresleti oldalon. De a bérgeppiac fejlődését más tényezők is jelentős mértékben képesek alakítani. Például idén a bérgeppiac a pályázatdömping ellenére növekedni kezdett, és e mögött a közép- és hosszú távú építőipari kilátások elbizonytalanodása húzódik meg elsősorban, amely miatt sok vállalkozás a beruházás helyett inkább a bérlet mellett dönt. De hasonló hatása van a finanszírozási költségek emelkedésének is. Egyre több döntéshozó számol azzal, hogy a bérleti díjak nem is annyira magasak, ha figyelembe vesszük, hogy a gép így csak akkor kerül pénzükbe, amikor dolgozik is, nincsenek váratlan költségeik, míg a saját gép értékcsökkenése, biztosítása akkor is költséget jelent, amikor a gép áll, és nem beszéltünk még tulajdonlás egyéb kockázatairól: hogy tudja majd a használt gépet értékesíteni, ha üzleti vagy más okból „ki kell szállnia” a befektetésből? Ez utóbbi, egy bizonytalan piaci helyzetben fontos döntési tényező lehet, még az egyébként kiváló értéktartásukról híres CAT gépek esetében is.

K. G.: Mit gondol, telített-e a magyar munkagéppiac, és ez milyen kapcsolatban állhat a használtgép-értékesítéssel?

L. R.: Ha a teljes munkagép-kapacitást nézzük, akkor nyilván telítettnek tűnhet, de valójában nem az. Elsősorban azért, mert a magyarországi géppopulációban még mindig nagyon sok a régi, szervizigényes gép, amelyek karbantartása az emelkedő költségek miatt egyre drágábbá válik, és megéri ezeket új, korszerűbb, kisebb fogyasztású gépekre cserélni. Másik tényező, hogy a szorosabb határidők, a dráguló munkaerőköltség miatt egyre inkább érdemes a korábbi, tökehiányos időszakra jellemző univerzális gépek helyett az adott célfeladatra alkalmasabb, megfelelő funkcionalitású és méretű gépet használni akkor is, ha így a flotta kihasználtsága valamelyest csökken. Mindenképpen meg kell említenem az innováció adta lehetőségeket is, például a digitális szintvezérlőket, amelyek révén kevésbé felkészült gépkezelők is kevesebb idő alatt és kevesebb üzemanyag felhasználásával tudnak minőségi munkát végezni. Ezen a területen a Huntracónak óriási lehetőségei vannak, amelyet leányvállalatunk, mint a Sitech rendszerek márkaimportőre, „házon belülről” tud segíteni.

K. G.: Azt látjuk a nemzetközi piacon, hogy sok gyártót képtelen megfelelni a megnövekedett piaci igényeknek. Az is előfordul, hogy csak éves határidőkkel tudnak szállítani. Szétszakadtak az ellátási láncok, alkatrész- és nyersanyaghiány van. A munkaerő egy részét el kellett küldeni a pandémia idején. Hogyan áll ezzel a Caterpillar?

L. R.: Valóban, nemcsak a gépiparban, hanem gyakorlatilag mindenütt ellátási nehézségek vannak. Elsősorban a távol-keleti gyártást érinti a rendkívüli mértékben megnövekedett szállítási költség, illetve a tengeri szállítás kapacitása nem elegendő világszinten. Ez is nagyon sok esetben akadályozza a termelést. És persze van alapanyag- és alkatrészhiány, például közismert a chiphiány – vagy vannak acéllátási gondok, ami továbbra is hátráltatja és hátráltatni is fogja még egy jó darabig a termelést, illetve a piacok gépellátását, és természetesen jelentős drágulást is eredményez, egyebek között a munkagépeknel és az alkatrészeknél is, ez alól a Caterpillar sem kivétel. Ezeket a hatásokat valamelyest mérsékelni tudjuk a készletszint jelentős emelésével, amelyet – és így függnek össze a dolgok – a Huntraco nemcsak hogy képes finanszírozni, de a forgótőke-gazdálkodásra igencsak érzékeny, befektetői szemléletű tulajdonosokkal is el tudunk fogadtatni. Ehhez jelent segítséget az elmúlt években felmutatott teljesítményünk.

K. G.: Térjünk vissza a céghez. Mik a legnagyobb kihívások most a cég számára, és milyen válaszai vannak ezekre?

L. R.: Rövid távon a legnagyobb kihívás egyértelműen annak a csapatnak a megtartása és továbbfejlesztése, amely az elmúlt évek szervezetfejlesztési erőfeszítései után, véleményem szerint, az iparág egyik legjobbja. Konjunktúra idején nem minden munkáltató gondol a fenntarthatóságra, és rövid távú kapacitásgondjai enyhítése érdekében fenntarthatatlanul magas bérekkel igyekszik munkaerőhöz jutni, hogy aztán persze a piaci felfutás végén azt le is építse. Mivel ilyenkor nehezebbé válik az elhelyezkedés, a munkavállaló hirtelen nagyon nehéz helyzetben találhatja magát, amelyet csak súlyosbíthat az, hogy a „zsebből fizetés” után lényegesen kevesebb táppénzre vagy munkanélküli-ellátásra jogosult. Természetesen előfordul, hogy ennek ellenére távoznak a cégtől értékes munkatársak, de úgy gondolom, hogy bennünket azért is sújt kevésbé ez a jelenség, mert a bérek folyamatos, de fenntartható emelése mellett például a 2016-os iparági recesszió idején sem küldtünk el senkit, bizonyítva, hogy etikus és hosszú távon

gondolkodó munkáltató vagyunk. A munkaerő megtartásának azonban vannak más eszközei is, amelyekre szintén komoly hangsúlyt fektettünk az elmúlt években. A képzési, fejlődési lehetőségek mellett fontos elem az egyéni teljesítmények pontos és tárgyyszerű nyomon követése és erkölcsi, anyagi elismerése is. Úgy gondolom, hogy a valóban teljesíteni kész munkatársak számára ez jelenti a legnagyobb megtartó erőt a Huntracónál, hiszen az elmúlt időszakban éppen ezen a területen vezettük be a legjelentősebb változásokat. A csapat és a folyamatok fejlesztése jelenti egyébként a választ a jelenlegi másik legfontosabb kihívásra, a szervizkiválóság és a szerelői csapat fejlesztésére, amely a stratégiánk alappillére. Az utóbbi években egyre több gépmegrendelést nyertünk el azzal, hogy kiemelkedően megbízható és szakmailag igen erős szervizzel tudjuk az ügyfeleinket támogatni. Személyes véleményem szerint ez egyre fontosabb tényezővé válik, akár fontosabbá is, mint a gépek paramétere, fogyasztása, vagy akár a márkája.

K. G.: Jól tudom, hogy 7 éve vezérigazgató?

L. R.: Igen.

K. G.: Egy vállalkozás életében mindig vannak olyan helyzetek, amikor hosszú távra meghatározó döntéseket kell hozni. Volt-e az elmúlt 7 év alatt ilyen?

L. R.: Igen, volt. Például kellett egy kis bátorság a cég alapjaiban történő átszervezéséhez is. Nem csak azért, mert egy jelentős átszervezés rövid távon konfliktusokat is eredményez, hanem azért is, mert az újonnan kialakított szervezet egyáltalán nem tipikus sem más Caterpillar-dílereknél, sem általában a gépkereskedő cégeknel. Megszüntettük a divizionális működést, és a korábbi gép-, alkatrész-, mezőgazdasági stb. értékesítői csapatok helyett egy egységes, megoldásshallító tanácsadó karakterű üzletkötői gárdát állítottunk fel, akik nem egy-egy termékkör, hanem a piac, a saját, immár valamivel kisebb területük és partnerkörük szakértőiként, „egyablakos” ügyintézővel szolgálják ki az ügyfeleket. Természetesen ehhez fel kellett építenünk azokat a termékmarketing-kompetencia központokat, amelyek egy-egy termékkör értékesítéséhez nyújtanak az üzletkötőknek szakmai támogatást.

MAÉP: Mondja, miért hatékonyabb ez a működés, milyen megfontolások alapján döntött emellett?

L. R.: A döntést a piac és az ügyfélkörünk sajátosságainak, igényeinek vizsgálata, valamint saját stratégiai céljaink alapján hoztuk meg. Mivel lát-

Fotó | Horváth Barnabás

INTERJÚ

A rovat további interjúit keresse a maeponline.hu oldalon!

tuk, hogy az ügyfeleket – teljesen jogosan – hidegen hagyja, hogy ki és milyen divízióhoz tartozik, egyszerűen megoldásokat várnak a Huntracótól, adott esetben ez lehet egy szervizmunka, alkatrészszállítás, vagy éppen egy új vagy egy használt gép, sőt ezek alternatívák is lehetnek. Persze ehhez szükséges, hogy az üzletkötő jól ismerje az ügyfél tevékenységét és igényeit, amit a korábbi, nagyobb területen hatalmas partnerszám mellett nem lehetett megvalósítani. A korábbi rendszerben például ugyanazon a hatmegyes területen 4-5 üzletkötő látogatta lényegében ugyanazokat az ügyfeleket, a nagyobb terület miatt idejük nagy részét autózással töltve, és hiába kopogtatott egy nap akár 3 huntracós üzletkötő egy ügyfélnél, egy sem tudta igazából mélységében megismerni az igényeit, és persze nem nagyon maradt idő új partnerek keresésére sem. Ez pedig, figyelembe véve az építőipari ügyfélkör folyamatos változásait, elsődleges fontosságú a piaci részesedés fenntartása szempontjából. Teljesen logikus: egy harmadakkora területen az üzletkötő nem csak,

hogy jobban meg tudja találni az értékesítési lehetőségeket, hanem a partnerekkel is közelebbi, más minőségű ügyfélkapcsolatot tud kiépíteni.

K. G.: A COVID utáni időszakban releváns kérdés lehet az, hogy hogyan változtak az értékesítési módszerek?

L. R.: A mi iparágunk értékesítési munkájában a COVID nem változtatta meg a világot, inkább csak a már egyébként is zajló változásokat gyorsította fel valamennyire, és ezek nagyrészt visszaigazolták a stratégiánk helyességét. Ma már egyre kevésbé fontos az üzletkötő „személyes varázsa” és a hosszas tárgyalások végigülése. Sokkal lényegesebb, hogy az üzletkötő műszaki és gazdasági információkkal tudja segíteni a döntést, és találjon megoldásokat az ügyfélnek. Az emberi kapcsolatok persze, szerencsére, mindig is fontosak maradnak, de az iparági vállalkozók új generációjának már az információk pontossága, a gépek hatékonysága és a megfelelő támogatási háttér az elsődleges. ■

Kobex-Pannónia, a kotrógép-specialista

Különleges Kobelco gépek

A legnagyobb bontógép- SK550DLC

Bő 90 év. Hosszú idő telt el az első Kobelco kotrógép piacra dobása óta. Közel öt generáció tudása, tapasztalata és szakértelme halmozódott fel a japán gyártónál, mely évről évre jól látható

fejlődést eredményez. Különlegességek és újdonságok sokaságával jelentkezik idén is a Kobelco kizárólagos magyarországi, szlovákiai és csehországi forgalmazója, a **Kobex-Pannónia Kft.**

Az **ED160BR** egy farsöprés nélküli különlegesség, a Kobelco igazi mindenese, melynek tömege 16,8-18 tonna. A 2,2 m³ kapacitású, 6 állású tolólapjának, ívelt lánckígyójának és 455 mm hasmagasságának köszönhetően kotróként és dózerként is remekül használható az építőiparban és erdészetben egyaránt. A Kobelco már jól bevált iNDR (Integrated noise and dust reduction) rendszere biztosítja a kiváló hűtést és csendes működést.

Az **SK210-SK260 Long Reach**, azaz hosszú gémes sorozat, amelyek igazából a már jól ismert SK210 és SK260 géptípusok hosszú gémszerkezettel szerelve. Gémkinyúlásuk 15,7, illetve 16,4 méter. A géptető alatt lapuló HINO J05 közvetlen befecskendezéses, változó geometriás turbófeltöltővel szerelt, Stage V kibocsátási értékű dízelmotor 124, illetve 138 kW teljesítményszinttel áll rendelkezésre.

Farsöprés nélküli ED160 Blade Runner

A Kobelco **SK210 Car dismantling** gépe speciálisan járművek bontásához lett tervezve. Különleges, hidraulikus lefogó karok helyezkednek el a járószerkezet elején, mellyel a járművek lefoghatók és préselhetők, így könnyedén ki lehet emelni a szükséges alkatrészeket. Az erősített HD gémszerkezettel a gép még ellenállóbb a fellépő csavaró erőhatásokkal szemben. A gémen speciális, erősített munkahengerek találhatók a kompromisszummentes munkához. A stabilitást egy speciális ellensúly biztosítja, mellyel a gép súlya 27,4 tonna.

Idén mutatkozott be az **SK380SRLC** típus, mely minden tekintetben a legnagyobb farsörés nélküli gép a közép-európai piacon. Súlya felszereltségtől függően 36,6 és 38,2 tonna között változik. A géptető alatt természetesen egy japán Hino, Stage V kibocsátási szintű, 200 kW teljesítményű turbódízel motor lapul. A már jól bevált Kawasaki hidraulika-rendszer három darab szivattyúval 2 x 246 és 1 x 21 liter/perc sebességgel biztosítja a kiemelkedő 208 kN kanálfelszakító erőt. A multifunkciós kijelzőn több mint egy tucat szerelék paramétereit tudjuk beprogramozni és egy gombnyomással váltani.

A nehézgépek iránti növekvő európai kereslet nyomán három új géppel lépett be a Kobelco a bontási ágazatba. A Kobelco Demolition család speciálisan bontási munkálatokhoz lett tervezve, ide tartozik az **SK350DLC-10E**, az **SK400DLC-10E** és az **SK550DLC-11 géptípus**. Gémkinyúlása a speciális gémszerkezetnek köszönhetően 21, 24,7 vagy 27,5 méterig terjed, melyen az olló, kalapács és rotátor körön kívül résolaj-visszavezetés és pormentesítő vízfúvóka is megtalálható. Mindemellett a fülkéje 30 fokkal dönthető, emelhető. Géptípustól függően súlya 45,2-64,6 tonna körül mozog.

SK400DLC összeszerelése Csehországban

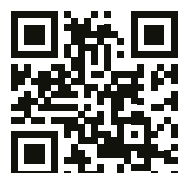
SK210 CD gép bontja az autókat Szlovákiában

Idén mutatkozott be az SK380SRLC

Mindegyik bontógépben megtalálható a jól bevált Kobelco által kifejlesztett NEXT rendszer, amely mind a magasban, mind az alapok bontási munkáihoz használható. Ez a rendszer lehetővé teszi a kezelő számára, hogy a helyszínen kicserélje a szereléseket, és hogy egyetlen géppel tudjon dolgozni különböző magassági szinteken, ezzel maximalizálva a termelékenységet. A gép gyorsan beállítható és könnyedén alkalmazkodik a munkaigényekhez, valamint a tartozékok körülbelül 20 perc alatt kicserélhetők. A NEXT rendszer másik fontos előnye az összecsucskott ultramagas tartozék alacsony tárolási magassága. Ennek eredményeként a tartozék magassága tárolt helyzetében megközelítőleg 2 méter, ami azt jelenti, hogy a szabványos tréleren szállítható a munkaterületek között.

A Kobelco régóta a kotrógépek újtója, hiszen folyamatosan új módszereket talál arra, hogy a legújabb technológiákat beépítse gépeibe. Ez az innovációra való törekvés meghatározó a márka életében, és azt garantálhatjuk, hogy a következő években is új gépekkel fog bővülni a kínálat! (x) ■

Nem uborkaszazon

a CAT nyári újdonságai

A Caterpillar sajtóanyagai hetente adnak hírt új gépek megjelenéséről, de ezek többnyire meglévő modellek továbbfejlesztett változatai. Persze ezek a fejlesztések sem érdektelenek. Nézzünk néhányat a nyári bejelentések közül.

ÚJ CAT M319 GUMIKEREKES KOTRÓ

Az új Cat M319-es gumikerekes kotró kompakt frontkialakításával és minimális farsöprésével kényelmesen dolgozhat szűk területeken is, ráadásul a korábbi modelleknél 15 százalékkal magasabb fordító nyomatékot tud felmutatni, így még gyorsabban tudhatja le a rábízott feladatokat. A fordító mozgásokhoz beépített külön szivattyú szintén javítja a hatékonyságot, hiszen egyenletesebb teljesítményt biztosít olyankor, ha a gépnek párhuzamosan többféle mozgást kell végeznie.

171 lóerős (128 kW) Cat C4.4 motorjával megfelel az EU Stage V és az amerikai EPA Tier 4 Final emissziós normáknak. Az M319-es teljesítménye rugalmasan igazodhat a munkaterület igényeihez. Amennyiben a soron következő munkafázis kisebb igénybevételt jelent, aktiválható az üzemanyag-takarékos Eco üzemmód is: köszönhetően a hasonló megoldásoknak, a kotró

fogyasztása akár 5 százalékkal is alacsonyabb lehet, mint a korábbi modelleké, ezzel mérsékelve a hosszú távú bekerülési és üzemeltetési költségeket.

Az új M319-es legnagyobb sebessége közúton eléri az óránkénti 35 kilométert, gyorsabban közlekedhet a munkaterületek között, és több időt tölthet tényleges munkával. Minimális, mindössze 1900 mm-es fordulósugarával a gumikerekes gépnek még szűk helyeken sem okoz gondot a kotrás, a felsőváz fordítása és a billentés.

A kotró átdolgozott hidraulika-rendszere igazi arany középutat képvisel teljesítmény és hatékonyság között, emellett garantálja a nagyfokú pontosságot igénylő munkákhoz szükséges irányíthatóságot is. Tovább növeli a rugalmasságot, hogy nagy- és közepes nyomású kiegészítő hidraulikakör is rendelhető egy- vagy kétirányú változatban, ami lehetővé teszi az üzemeltetők számára, hogy a kotró konfigurációját saját kívánalmaik szerint alakítsák a Cat szerelések széles skálája segítségével.

Szintúgy a rugalmasságot szolgálja, hogy a modell alapkiépítésben akár 50 °C környezeti hőmérsékleten is üzemelhet, a hidegindítási képesség -18 °C, és 3000 méteres tengerszint feletti magasságig nincs teljesítménycsökkenés sem, így az M319-es igen sokféle üzemeltetési környezetben képes megállni a helyét.

Miután élettartama a korábbi duplájára növekedett, az üzemanyagszűrőt immár elegendő 1000 óránként cserélni. A felhasznált üzemanyag megfelelősége és a megbízhatóság fokozása érdekében a gázolaj szűrése kétféle lett.

M319-ES TERMÉKJELLEMZŐK

Motor	Cat C4.4
Névleges teljesítmény	128 (171) kW (LE)
Min. tömeg	19 000 kg
Max. tömeg	21 050 kg
Fordulósugar	1900 mm
Max. kotrási mélység	5750 mm
Max. vízszintes kinyúlás	9210 mm
Max. rakodási magasság	7790 mm

CAT M319

Hasonlóképp fejlődött a hidraulika-rendszerbe épített szűrő is: a folyadék szennyeződésének elkerüléséről speciális szelepek gondoskodnak szűrőcsere közben, a szűrő élettartama pedig 50 százalékkal, 3000 órára emelkedett.

A S-O-SSM folyadék-mintavételi pontok, a napi karbantartási pontok és a motorolaj nivópalcájának eléréséhez nem kell felmászni a gépre, amivel nagyban egyszerűsödött a rutin karbantartás. Ezenkívül a gépkezelők egyszerűen nyomon

követhetik a szűrőcsere- és karbantartási periódusokat a fülkében elhelyezett érintőképernyős kijelzőn, ami nagy segítséget jelent az ilyesféle beavatkozások tervezéséhez.

A gép mellett állva hozzáférhető karbantartási pontok mellett az áttervezett szervizplatform is biztonságosabbá teszi az M319-esen végzett munkát. Ugyanezt a célt szolgálja az alapáras hidraulikus kizáró kapcsoló, mely meggátol minden hidraulikus és menetfunkciót a gépen.

ÚJ CAT MH3040-ES ANYAGMOZGATÓ

A vadonatúj Cat MH3040-es megalkotásakor a népszerű M325D L MH korábbi modellt vették alapul. A gép, a kanálszár és a nagy igénybevételeknek kitett más területek vastag, többretegű, öntött vagy kovácsolt védőelemeket kaptak, hogy megfelelő kopásállóság mellett garantálják a kellő tartósságot is. Eközben a felsőváz speciális kialakítású felfogatási pontokat kapott a továbbfejlesztett fülke alátámasztásához.

Az anyagmozgató 202 lóerős (151 kW) Cat C7.1-es motorja kompatibilis az EU Stage V emissziós normával, és ami hasonlóan fontos, az ehhez szükséges utókezelő-rendszer semmiféle karbantartást nem igényel, így sikerült kiküszöbölni az ezzel összefüggő állásidőt. Az új Smart üzemmód automatikusan felismeri az üzemi körülményeket, és ezekhez lövi be a motor és a hidraulika-rendszer teljesítményét. Persze választható a Power mód is, ahol folyamatosan a

maximális teljesítmény áll rendelkezésre. A takarékos dízelmotor akár B20 biodízel-keverékkel is működtethető, a gyártó szerint a fogyasztás 25 százalékkal is kedvezőbb lehet az előd M325D L MH modellel összevetve.

MH3040-ES TERMÉKJELLEMZŐK	
Motor	Cat C7.1
Névleges teljesítmény	152 (202) kW (LE)
Max. üzemi tömeg	38 529 kg
Max. kinyúlás	15 490 mm
Max. emelési magasság	17 510 mm

Névleges teljesítmény: lendkeréken mért teljesítmény, ha a motorhoz minimumsebességen működő ventilátor, légszűrő, kipufogórendszer és generátor csatlakozik.

CAT MH3040

Az M325D L MH modellhez képest 12 százalékkal nőtt a felsőváz forgási sebessége, aminek kulcsszerepe van a ciklusidők lefaragásában, hisz a végcél az, hogy a gépkezelők ugyanannyi idő alatt több anyagot mozgathassanak meg. A kifinomult hidraulika-rendszer folyamatosan oda küldi a maximális nyomást és folyadékot, ahol szükség van rá, aminek eredményeképp mindig tökéletes marad a teljesítmény, a hatékonyság és az irányíthatóság egyensúlya. Érdeemes szót ejteni az Auto warm-up funkcióról is, ami az alkatrészek élettartamának kitolása érdekében gondoskodik arról, hogy alacsony környezeti hőmérsékleten a hidraulikafolyadék gyorsabban érje el az üzemi hőfokot.

CAT D4-ES DÓZER

A D4-es a korábban ismert D6K2-es utóda. Teljesítménye, pontossága és az egyenletes földmunka-minőséget lehetővé tevő, előremutató technológiák okán a D6K2-es dózer régóta a megrendelők egyik kedvence. A legújabb D4-es típusváltozatot számos újítás jellemzi. A gyártó jobb kilátással és lejjebb faragott üzemeltetési költségekkel tette magasabbra a léceket, nem is szólva a felhasználóbarát technológiai megoldások sokaságáról, melyek segítenek még többet kihozni a munkagépből. Az alapváltozatú D4-es 130 lóerős (97 kW) teljesítményéhez 13 272 kg-os súly társul, míg a D4 LGP üzemi tömege 14 008 kg.

A 15,5 méteres kinyúlású MH3040-es többféle konfigurációban üzemeltethető, köszönhetően a különféle méretű és típusú szerelések szélesebb palettájának is, melyből az ügyfelek választhatják ki a számukra legmegfelelőbbeket.

Mindezek mellett a mérnököknek sikerült elérniük, hogy az MH3040 karbantartási költségei az elődmodellhez képest akár 20 százalékkal kedvezőbbek legyenek. Az üzemanyag- és légszűrőket például csupán 1000 óránként kell cserélni, melyhez az utóbbi előszűrőt kapott. A hidraulikaolaj-szűrő élettartama pedig ennek a triplája, vagyis 3000 óra, ami 50 százalékos javulás a korábbi M325D L MH modellhez viszonyítva.

A meredekebb vonalú motorburkolat miatt nagyjából 30 százalékkal jobb kilátás nyílik a vezetőülésből a tolólap előtti területre. Másként szólva ez azt jelenti, hogy a tolólap és az anyaghalmozok közti holtter nagysága 40 százalékkal csökkent, melynek köszönhetően felgyorsul a munka, hiszen a gépkezelőnek kevesebb időt kell tolatással töltenie, ha teljes képet szeretne kapni a dózer előtt fekvő anyagról.

A vásárlóknak lehetőségük van a gyárilag integrált 3D Cat Grade rendszer megrendelésére is, mely GPS-jelek alapján automatikusan állítja be a tolólap magasságát és szögét, amint a munkagép végighalad a munkaterületen. A rendszer

antennái és vevőegységei az apró tetőspoileren kaptak helyet, a fülkében található 254 mm képátlójú érintőképernyős kezelőfelület pedig hasonlóan működik, mint egy okostelefon, hogy a gépkezelők könnyebben megszokják a használatát. A hardveren az Android operációs rendszer fut, ami a sokoldalúság kedvéért testre szabható applikációk telepítését is lehetővé teszi. A Cat Grade további plusz funkciókat tesz lehetővé: a rendszerhez jár a tolólap emelését automatizáló AutoCarry™ is, ami a járatok során segít egyenletes terhelést elérni és ezzel megelőzni a láncfalpak megcsúszását.

Miután semmi akadály a Trimble, Topcon vagy Leica 3D-s szintvezérlő rendszerek telepítésének, a dózer könnyedén hozzáigazítható egy-egy projekt meglévő szintvezérlő-infrastruktúrájához. Természetesen minden Cat Grade rendszer kompatibilis a Trimble, Topcon és Leica gyártmányú rádiókkal és bázisállomásokkal.

Ami a karbantartást illeti, a motorolaj és motorolajszűrő csereperiódusa 1000 órára tolódott ki*, de a légszűrő és a kipufogógáz-utókezelő folyadék szűrője esetében is hosszabbak lettek az intervallumok.

A D4-es az alapváltozaton felül megvásárolható alacsony talajnyomású (LGP – Low Ground Pressure) konfigurációban is. Alapáron 6 irányban állítható (VPAT) tolólap jár a géphez, a külön rendelhető behajtható VPAT kés viszont csökkenti a szélességet szállításkor.

Felár ellenében a D4 speciális védőelemekkel is felszerelhető, melyek ideálisak például erdészeti feladatokhoz.

Megjegyzés: Minden összehasonlítás alapja az előző D4/D6K2-es modell.

** Első csere 500 óránál. Ütemezett olajminta vételezés (S-O-Ssm) szükséges. A részleteket a gép kezelési kézikönyve tartalmazza.*

D4-ES TERMÉKJELLEMZŐK		
Motor	Cat C4.4	
Hajtáslánc	Hidrosztatikus	
Emissziós normák	EPA Tier 4 Final/EU Stage V/ Japan 2014/Korea Tier 4 Final	
Típuskód	16A	
Névleges teljesítmény (2100-as percnkénti fordulaton)		
ISO 9249/SAE J1349	97 kW	130 LE
ISO 9249/SAE J1349 (DIN)	132 LE	
Üzemi tömeg		
D4	13 272 kg	
D4 LGP	14 008 kg	
Tolólap kapacitása		
VPAT	3,26 m ³	
LGP VPAT	3,81 m ³	
Megjegyzés: a behajtható tolólapok kapacitása meg- egyezik a sztenderd VPAT tolólapokéval.		

Névleges teljesítmény: lendkeréken mért teljesítmény 2100-as percnkénti fordulaton, ha a motorhoz ventilátor, légszűrő, utókezelő rendszer és generátor csatlakozik. A megjelölt teljesítmény mérésére a gyártás idején hatályos szabványok szerint került sor.

CAT D4

» CAT 980-AS ÉS 982-ES KÖZEPES HOMLOKRAKODÓK

CAT 980

A Cat 980-as és 982-es közepes homlokrakodók a korábbi 980M és 982M utódai. A gyártó szerint akár 10 százalékkal hatékonyabbak, üzemeltetésük pedig ötödével kerül kevesebbe, ha az előző 980M és 982M powershift modelleket vesszük alapul. A méretosztályában újdonságként a Cat 980 XE és 982 XE típusokat a gyártó fokozatmentes CVT váltóval szereli, mely az M széria gépeivel összevetve akár 35 százalékkal kedvezőbb fogyasztásban, és akár 25 százalékkal alacsonyabb karbantartási költségben nyilvánul meg. Sőt az új rakodógépek ezenkívül is számos olyan technológiát vonultatnak fel, melyek a teljesítményt és az üzemeltetés hatékonyságát hivatottak emelni.

Példának okáért minden 980-as és 982-es sorozatú rakodóhoz alapkiépítésben jár a Cat Payload rendszer, ami valós időben és pontosan méri a kanállal felemelt terhet, segítve a gépkezelőknek elkerülni a pozitív és negatív irányú eltérést a kitűzött raksúlytól. Figyelemreméltó, hogy a rendszer már az emelés kezdeti fázisában is pontosan mér, és túl nagy súly felvétele esetén a felesleg manuálisan lebillenthető. Az opcionális Cat Advanced Payload mindezt több más funkcióval toldja meg – egyebek mellett lista vezethető anyagtípusonként vagy teherautónként, a kanál ürítését pedig billentési segéd teszi egyszerűbbé. A rendszer kompatibilis más gyártók hídmérlegszoftvereivel is, így a gép vezetéknélkül integrálható a mérlegelési folyamatba.

Az új Cat Autodig és Auto Set Tires funkciók párosa a megfelelő rakodási munkamódszerhez járul hozzá, jelentősen csökkentve a kerekek koprogását és a rakodás által felemészített időt. Az intelligens technológia képes teljes egészében automatizálni a kanál megtöltésének folyama-

tát, vagyis egyenletesen nagy anyagmennyiségek vehetők fel, melynek eredményeképp a gyártó szerint a termelékenység akár 10 százalékkal is magasabb lehet.

Első ízben fordul elő ebben a méretosztályban, hogy CVT opció is rendelkezésre áll, amivel tovább szélesedett a Caterpillar kínálata a közepes homlokrakodók piacán. A fokozatmentes váltóval készülő Cat 980 XE és 982 XE bevezetését megelőzően a gyártó már bő 10 évnyi tapasztalatot gyűjtött a szintén CVT-vel áruelt 966K XE, 966M XE és 972M XE típusokkal.

Az üzemanyag-takarékosság meglehetősen – akár 35 százalékos – javulása elsősorban a Cat CVT váltó, a motor, a hidraulika-rendszer és a hűtőköri magas szintű összehangolásának tudható be, mely az alacsonyabb fordulaton rendelkezésre álló magasabb rimpull formájában is megmutatkozik. Az új gépeken virtuális sebességfokozatok állíthatók be, hogy a gépkezelők gond nélkül szokjanak át a powershift homlokrakodókról.

Ami a karbantartás költségeit illeti, a Cat 980-as és 982-es modelleken alkalmazott hosszabb

CAT 980, 980 XE, 982, 982 XE TERMÉKJELLEMZŐK

Modell	Cat 980	Cat 980 XE	Cat 982	Cat 982 XE
Motor (EU Stage V / EPA Tier 4 final)	Cat C13			
Teljesítmény (ISO 14396)	313 (420) kW (LE)		322 (432) kW (LE)	
Üzemi tömeg	30 344* kg		35 510** kg	
Billentési terhelés maximális kormányzóggell	20 965* kg		22 418** kg	
Felszakítóerő	227* kN		262** kN	
Kanálméret	4,0–14,5 m ³		4,8–17,2 m ³	
Max. kanálcsapmagasság – sztenderd kiépítésben	4554 mm		4741 mm	
Max. kanálcsapmagasság – high lift kiépítésben	4775 mm		5150 mm	

* 5,4 m³ kapacitású, általános célú Performance Series kanállal, csavarkötéses vágóéllal

** 6,1 m³ kapacitású, általános célú Performance Series kanállal, csavarkötéses vágóéllal

folyadék- és szűrőcsere-periódusok 20 százalékos csökkenéshez vezettek, melyet a 980 XE és a 982 XE még 5 százalékkal képes megtoldani. Jelenleg már minden karbantartási intervallum kerek 1000 órányi egységekből áll, hogy a gépeknek ne kelljen 500 óránként kiállniuk a munkából. A hidraulikus és elektromos szervizpontok minden modellen jól hozzáférhetők, emellett központosított zsírpontok támogatják a gyors és egyszerű kiszolgálást.

Az új Cat 980-as felszerelhető az opcionális Fusion™ gyorscsatolóval, ami a fülke elhagyása nélkül tesz lehetővé szélesebb eszközcserét. Az üzemeltetők számos különleges konfiguráció közül is választhatnak, például hulladékkezeléshez, erdészeti vagy acélipari munkákhoz.

CAT 982 XE

TÁVVEZÉRLÉS LÁTÓTÁVOLSÁGON BELÜL ÉS TÚL: CAT COMMAND MÁR KOTRÓKHOZ IS

Nemrég a közepes kotrókkal bővült a távvezérléssel irányítható Cat munkagépek köre. Mostantól a cég 20-40 tonnás kotróihoz is elérhető a Cat Command, mely magába foglalja mind a látótávolságon belüli konzolos irányítást, mind a látótávolságon kívüli munkaállomás alapú megoldást.

A technológia nemcsak új gépekhez áll rendelkezésre, hisz a rendszer forgalmazó általi telepítését követően a már üzemelő Cat 320-as, 323-as, 326-os, 330-as, 336-os és 340-es modellek is képessé tehetők a Command használatára.

A látótávon túli Command munkaállomás a 2020-as ConExpo kiállításon debütált, és egyből lélegzetelállító bepillantást nyújtott a jövőbe, ugyanis segítségével a gépkezelők azokat az eszközöket is irányíthatják, melyekben nemhogy nem ülnek benne, de még csak nem is látják őket.

Ahelyett, hogy személyesen foglalnának helyet a vezetőülésben, a kezelők a gépek fülkáját imitáló, számos monitorral ellátott munkaállomást használva dolgoznak, vagyis veszélyes helyzetekben – például instabil talajviszonyok között, part menti munkák vagy épp bontási feladatok esetén – is teljes biztonságban irányíthatják a különféle eszközöket.

Talán a legklasszabb trükk a Command-rendszer tarsolyában, hogy egyetlen állomásról többféle gép is irányítható, bár egyszerre mindig csak egy. A rakodógépekhez fejlesztett Cat Command már korábban bemutatkozott, a kotrók után pedig még idén megérkezik a rendszer a gyártó dózereihez is.

A hagyományos vagy mobil irodából dolgozó személyzet munka közben utcai ruhát viselhet, védve van az időjárás viszontagságaitól. Néhány lépéssel elérhető a meleg ebéd vagy a mosdó.

További előnyként műszakváltáskor a gép kint maradhat a területen, csak az irodában váltják egymást a kezelők.

Sőt azzal, hogy kiküszöbölhetők a munkaterület által támasztott szigorúbb követelmények, olyan személyek is üzemeltethetik a gépeket, akik korábban fizikai korlátok miatt nem voltak alkalmasak hasonló munkákra.

Hogy működik? A lényeg dióhéjban, hogy a Command a gépek elektronikai rendszerébe van integrálva. A munkaállomás esetében a kotró tetejére kamerák és jelzőfények mellett egy mikrofon, egy antenna és egy vezeték nélküli vevőegység kerül.

Szemben a munkaállomással, a látótávolságon belüli rendszerhez egy könnyű, vállra akasztható konzol tartozik, amellyel a kiválasztott gép maximum 400 méteres távolságból irányítható. A kotró minden mozgása azonnal leáll a távoli leállítógomb megnyomásakor, illetve ha megszakad a vezeték nélküli kapcsolat, vagy ha a konzol dőlésszöge a normál pozícióhoz képest túllépi a 45 fokot.

A Cat kotrók már hagyományosnak számító funkciói – például a pontos felületképzést segítő Grade Assist, a felsőváz fordítását pontosabbá tevő Swing Assist és az előre beállított határon túlmutató mozgásokat meggátoló E-Fence – szintén használható mindkét Command változattal. A hagyományos használat és a távvezérlés közti váltáshoz egy talajszintről elérhető kapcsoló szolgál a kotrókon.

A Cat nem titkolt célja, hogy idővel a Cat termékpalettájának túlnyomó része Command-kompatibilissé váljon. ■

Kína a munkagéppiacon

Sikerrecept: K+F és állami szerepvállalás

ZOOMLION ZR220

KÍNA: NINCS OTT SEMMI LÁTNIVALÓ

Régóta köztudott, hogy mindent gyártanak Kínában. Sőt egyesek szerint már mindent Kínában gyártanak. Jó pár évtizeddel ezelőtt a japánok járták fényképezőgéppel Európát, és lesték el a legújabb termékek gyártási fogásait. Néhány évtizede a kínaiak teszik ugyanezt. Ma már persze nem csak a fényképezőgép az az eszköz, amivel

el lehet lesni a gyártási titkokat. De szűkítsük le a témát az építőipari gépgyártásra. Nézzük, hogy alakult az elmúlt 30-40 évben a kínai termékek európai jelenléte!

Engedtessek meg, hogy egy személyes élménnyel kezdjem az 1980-as évekből.

A rendszerváltás előtt a magyar építőipar gépekkel történő ellátásáért egy, azaz egy vállalat, az ÉGV (Építőipari Gépesítő Vállalat) volt felelős. Felügyeletét az Építésügyi Minisztérium látta el. Akkoriban az építőipari gépek 80%-a a volt kelet-európai szocialista országokból és a Szovjetunióból (KGST-tagállamok) érkezett, a fennmaradó 20% Nyugat-Európából. Már akkor is felvetődött a gondolat, nyissunk-e Kína felé. A minisztérium 3 tagú delegációt jelölt ki, hogy a lehetőségek feltárása céljából utazzon Kínába (köztük voltam magam is). Három hétig jártuk az országot, voltunk többek között az akkor még 2 millió lakost számláló Vuhanban is. (Ma a város lakossága, mint tudjuk a COVID-járvány kapcsán, kb. 12 millió fő.)

A tanulmányútról készült jelentés lényege az volt, hogy minden gép megtalálható Kínában, de a nagy távolság és a gyengébb műszaki tartalom miatt nem célszerű azok importálása. És nem csak mi, magyarok, Európa többi országa is így gondolta.

LIUGONG 990F

BETETTÉK A LÁBUKAT: VÁLLALATFELVÁSÁRLÁSOK

A 2000-es évek elején megjelentek a kínai építőipari gépek Európában is.

Elsőként a 2003-as párizsi Intermaton állított ki széles választékban a Caterpillar-megoldások alapján tervezett és gyártott gépeket a kínai LiuGong. 2010-ig Nyugat-Európában csak elvétve lehetett belőlük látni az építkezéseken, de Közép-Kelet-Európában és így Magyarországon is észrevehető számban jelentek meg a kínai gépek magyar gépforgalmazókon keresztül (pl. LiuGong) vagy külföldi, de európai forgalmazókon keresztül (pl. XCMG). Az árkülönbség néha 40%-ot is kitett, így néhány vállalkozó szellemű építőipari és útépítő cég kipróbálta a gépeket.

A szervíz és alkatrészellátás azonban nem volt megoldva, így a vevők többsége visszatért a megszokott márkákhoz, és kiábrándult a kínai gépekből.

SANY KIKÖTŐI DARU RIGÁBAN

2015-re azonban a legnagyobb kínai gépgyártók felépítették európai hídfoállásaikat, részben saját tulajdonú vállalat alapításával, részben meglévő tradicionális gyártók felvásárlásával.

Így tett az Európában elsőként nyitó kínai gyártó, a LiuGong, amikor 2012-ben megvásárolta a lengyel HSW Huta Stalowa Wolat (aki Dressta néven elsőként gyártott dózert), így megvetve lábát Európában, 2019-ben Angliában bekebelezte az akkori dealerét, a Construction Plant & Machinery Sales Limitedet (CPMS), megalapítva Nyugat-Európában az első kínai kereskedő céget LiuGong Machinery (UK) Ltd. néven.

De így tett az XCMG is, amikor 2011-ben megvásárolta a holland AMCA és a német Fluitronics cégeket. Már ebben az évben az XCMG a világ 5. legnagyobb építőgépgyártója lett, tavaly a 4. helyen állt. 2012-ben tovább terjeszkedett Európában, és kutatás-fejlesztési részleget hozott létre szintén Németországban (Krefeldben). Ezzel egy időben megvásárolta a betontechnológiában világszerte vezető német Schwing vállalatot. 2013-ban Düsseldorfban újabb kutatás-fejlesztő részleget hozott létre XCMG GmbH néven. Nem csoda, hogy 2013-ban megkapta Észak-Rajna-Vesztfália tartomány legjobb befektetői címét. Európán kívül ugyanígy terjeszkedett: Venezuelában, Braziliában és az Egyesült Államokban (Minnesota) hasonló cégvásárlásokat és saját alapítású cégeket hozott létre. De nem tétlenkedett Kínában sem. Újabb és újabb fejlesztéseket hajtott végre, létrehozta saját pénzügyi szervezetét (XCMG Group Finance Co. Ltd.). 2021-ben még előrébb lépett, és a világ 3. legnagyobb építőgépgyártója lett.

Említsünk meg még egy kínai gyártót, akinek a fejlődése az utóbbi 3 évben még az XCMG-nél is imponálóbb számokat mutat.

A SANY-ról van szó.

1986: 4 kínai fiatalember megalakít egy hegesztéssel foglalkozó kisvállalatot.

1991: A cég megépíti első autódaruit és nevet változtat: Sany Group Co. Ltd.

2003: Tőzsdén jegyzett céggé alakult SANY Heavy Machinery Co. Ltd. néven. Tevékenységének középpontjába a kotrógépek és olajfúró gépek kerülnek.

2011: Megalakul Németországban (Bedburg) a Sany Europe.

2012: A SANY felvásárolja a vezető német betongépgyártót, a Putzmeistert.

2013: A SANY Heavy Industry tengerentúli eladásai elérik az 1,61 milliárd dollárt. A SANY expanziós modelljére a Harvardon is figyelnek, az esettanulmány címe figyelemreméltó: Eyes on the future globalisation.

2014: A SANY Heavy Industry Co. Ltd. és az osztrák Palfinger AG két közös vállalatot hoz létre, amelyekben mindkét fél 50%-os részesedéssel rendelkezik. Az egyiket Ausztriában Palfinger Sany néven, a másikat Kínában Sany Palfinger néven.

2021: A SANY Heavy Industry a 468. helyet érte el a Forbes Global 2000-es listáján. Az összes nehézszerelőgépgyártó közül a SANY az első Kínában, és a 4. helyen áll a világon.

2021 Yellow Table

				Építkezési felszerelés eladás	Részesedés az egészsből
2021	2020/ Változás	Cégnév	Ország	(US\$ millió)	
1	1 →	Caterpillar	US	24 824	13,0%
2	2 →	Komatsu	JP	19 995	10,4%
3	4 ↑1	XCMG	CN	15 159	7,9%
4	5 ↑1	Sany	CN	14 418	7,5%
5	10 ↑5	Zoomlion	CN	9449	4,9%
6	3 ↓3	John Deere	US	8947	4,7%
7	6 ↓1	Volvo Construction Equipment	SE	8846	4,6%
8	7 ↓1	Hitachi Construction Machinery	JP	8549	4,5%
9	8 ↓1	Liebherr	DE	7808	4,1%
10	9 ↓1	Doosan Infracore	KR	7109	3,7%

HÁTULRÓL AZ ÉLRE: KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

Kína elmúlt négy évtizedes fejlődése a modern kori történelem egyik legnagyobb gazdasági robbanása. Mi a titka a kínai vállalatok ilyen gyors fejlődésének? Nem csak az olcsó munkaerő, ahogy azt sokan gondolják. Nem is csak a tömegtermelés adta előnyök. Ezekkel az eszközökkel Kína csak az elmúlt 40 év első felében, tehát a kétezres évekig tudta növelni gazdaságát.

Tudvalévő, hogy a kommunista párt által vezetett ország szocializmust épít kapitalista piaci eszközökkel. A gazdasági fejlődés motorja és egyben mottója: állami irányítással és szabályozással a magán- és állami tulajdonú vállalatok egymás mellett élése, vagy közös tulajdonlása. A fent említett 3 kínai cégcsoportból például a Guangxi LiuGong Machinery Ltd. tőzsdén jegyzett cég, 35%-ban állami tulajdonban van. Az XCMG szintén tőzsdén jegyzett részvénytársaság, több, mint 50%-ban állami tulajdonú, a Sany Heavy Industry a sanghaji tőzsdén jegyzett részvénytársaság, amelynek a töredezett tulajdonosi struktúrából adódóan messze legnagyobb többségi tulajdonosa 32%-os részvényhányaddal egy kínai magánszemély. De mindegyik vállalat megkapja az állami támogatást abban az esetben és csak akkor, ha termelését növeli és a termelés egyre nagyobb hányada exportra megy. Ez csak akkor lehetséges, ha komoly részarányt és egyre nagyobb összeget forgatnak vissza az eredményből a kutatás-fejlesztésre. A Sany 2020-as pénzügyi jelentése szerint a K+F beruházások 33,2%-kal több, mint 900 millió USD fölé nőttek, ami a vállalat teljes éves árbevételének 6%-át teszi ki.

A K+F-ben dolgozók száma elérte az 5350 főt, ami 69%-os növekedést jelent 2019-hez képest. 2020 végére a SANY 10 278 szabadalmat jelentett be és 7613-at engedélyeztetett, többet, mint bármely más kínai vállalat 2020-ban. A kutatás-fejlesztés nem csak Kínában folyik, hanem a világ számos pontján kiépített hídfőállásaikon is. Bevonják a fejlesztésbe az európai, de az amerikai szellemi tőkét is. Ezért nem igaz már az a korábban kialakult summázás, hogy a kínai termékek olcsók, de nem érik el az európai minőséget. Ahogy Európában is megvannak a prémium, a közepes és silány minőségű termékek és gyártók, úgy Kínában is kialakult ez a szegmentálódás.

A prémium termékek gyártására való képességet, vagyis a K+F-re fordított erőforrások beérését bizonyítja, hogy az utóbbi években egyre több rekord (akár az egyes géptípusokból eladott darabszámok, akár a „legnagyobb” méretű munkagép) kínai gyártókhoz köthetők. Az úgynevezett Yellow Table, az árbevétel és a piaci részesedés alapján felállított globális listán az első 5 szereplő között 3 kínai gyártó szerepel.

HÁTSZÉL: AZ ÁLLAM BESEGÍT

A kínai kormány a 13. ötéves tervben meghirdette az irányt. A „Made in China” 2025-ben mást kell, hogy jelentsen, mint az előző tervidőszakban. Kínának nem a világ gyárának kell lennie, hanem a világ technológiai vezetőjévé kell válnia. Ehhez minden támogatást megad a kormány azoknak, akik vállalkoznak arra, hogy megvalósítsák ezt a célt. Úgy tűnik, a kínai építőgépgyártók ezek közé tartoznak. Így versenyelőnybe kerülnek azokkal

szemben, ahol a vállalatok nem kapnak állami segítséget. Ezeknek a piaci szereplőknek más eszközöket kell igénybe venniük, hogy versenyben maradhassanak. Ilyen például a felvásárlás vagy a fúzió. A kínai gyártók a magasabb műszaki tartalmat továbbra is rendkívül alacsony árakon tudják hozni termékeikben, hiszen a nagyobb hozzáadott értékből következő valós termelési költség-növekedést az állami támogatások kompenzálják.

A kínai kormány, mint láttuk, meghatározott követelményekhez köti az iparági (állami) vállalatok támogatását, de biztosra vehető, hogy az állami szubvenció a továbbiakban is megmarad. Kína gazdaságilag is globális vezető szerepre pályázik, és ehhez gond nélkül vehet igénybe piacon kívüli eszközöket is. Az államszocialista kapitalizmussal nehéz versenyezni. Az utolsó 15-20 év számai és azok dinamikája, valamint a kínai kommunista párt gazdasági iránymutatása alapján komoly kihívás előtt állnak a piacot korábban és részben ma is uraló gyártók (Caterpillar, Komatsu, Volvo, Doosan, Liebherr). A piacrészesedési mutatók átalakulása prognosztizálható a következő években Európában is. ■

Dr. Csorba Kázmér

XCMG ÖNVEZETŐ ÚTHENGEREK

A Kínai Népköztársaság elnöke, Hszi Csin-ping látogatást tett a dél-kínai Kuanghszi-Csuang Autonóm Területen, Liuzhou városában, és ennek keretében felkereste a LiuGong állami tulajdonú multinacionális építőgépgyártó vállalatot.

Csi a látogatás keretében tájékoztatást kapott a jellegzetes ipari sajátosságokról, a gépgyártás fejlődéséről, a gazdasági reformokról és a vállalati innovációkról. Kijelentette, hogy csak az innováció képes segíteni azt, hogy a gépgyártó szektor egyre erősebb legyen.

Csi meglátogatta a kutatás-fejlesztés teszt központját és a markoló-összeszerelő üzemet. Meghallgatta a LiuGong legújabb híreit és találkozott a dolgozókkal is.

LiuGong 1966-os indulásától, a Z435 gumikerekes rakodótól a vadonatúj 856E MAX elektromos gumikerekes rakodóig a LiuGong mindig új fejezetet nyitott a kutatásban és a fejlesztésben. Az elmúlt években a vállalat mindig elkötelezett volt a technológiai innováció mellett és a teljes körű megoldások, valamint a teljes globalizáció stratégiáját követte.

A LiuGong 13 kategóriában 32 termékcsaládot gyárt. Ezek közül a gumikerekes rakodók

A KÍNAI ELNÖK LÁTOGATÁSA A LIUGONG KÍNAI GYÁRÁBAN

világméretű értékesítése hozza a legtöbb bevételt. A cégnek 13 leányvállalata, 20 gyártóhelye és 5 globális kutatás-fejlesztési bázisa van. 170 országban értékesíti termékeit, a Kínán kívüli értékesítési bevételek folyamatosan nőttek az elmúlt 6 évben, ma a vállalat összbevételének 30%-át teszik ki.

Forrás: LiuGong Dressa Machinery

Fejlesztések, újdonságok

a gyártóktól

ÚJ GENERÁCIÓS GUMIKEREKES KOTRÓK A DOOSANTÓL

A Doosan Infracore Europe júliusban mutatta be az új, Stage V kompatibilis DX140W-7 és DX160W-7 gumikerekes kotróit. A két új gépben a Doosan DL06 jelű dízelmotorja teljesít szol-

gátot, mely 102 kW (137 LE) maximális teljesítményt ad le 2000-es percnkénti fordulaton. A DL06-os egy új megoldásra támaszkodva kipufogógáz-visszavezetés (EGR) nélkül éri el – sőt szárnyalja túl – a Stage V-előírásokat: ehhez a mérnökök megnövelték az égés során rendelkezésre álló levegő mennyiségét, aminek következtében magasabb hőfokon megy végbe a folyamat, és jóval kevesebb részecske keletkezik.

A két új gumikerekes kotróhoz alapáron jár az Auto Digging Brake funkció, mely automatikusan reteszelve tartja az üzemi féket, amikor a jármű megáll (azaz a sebesség nulla) – anélkül hogy a kezelőnek a pedálon kellene tartania a lábát. Ezt követően a gázpedál lenyomásakor a fék automatikusan kiold.

Újdonság, hogy felár ellenében már joystickes kormányzás is rendelhető, ami lehetővé teszi a vezető számára, hogy a kormánykerék használata nélkül, pusztán a joystickre helyezett kapcsolóval irányítsa a kotrót. A joystickkormányzás kizárólag 20 km/h sebesség alatt, első vagy második sebességfokozatban működik.

Szintén új opció a Load Isolation System (LIS) elnevezésű gémcsapítórendszer is, ami elsősorban egyenetlen talajon, nehéz terepen van jó hatással a menetkényelemre, hisz csökkenti a gép elejét érő erőhatásokat. A LIS rendszer aktiválására legalább 5 km/h menetsebességnél van lehetőség, így ez alá lassulva a funkció automatikusan kikapcsol.

Az új tiltrotátor mód alapvetően a hidraulika-rendszer speciális, kétirányú áramlási üzemmódját takarja. A kotró EPOS (elektronikus teljesítményoptimalizáló) rendszerének mindkét irányban lehetséges a visszafolyás a tartályba, ezzel kiküszöbölhető az ellennyomás, növekszik az átfolyási teljesítmény és javul az irányíthatóság.

Visszatérve az alapfelszereltséghez: megjelent a Fine Swing funkció is, amely minimálisra csökkenti a felemelt teher rázkódását a fordító mozgások kezdetén és végén, vagyis finom mozgásokkal növeli a kezelő kényelmét és a közelben

DOOSAN DX140W-7

DOOSAN DX160W-7

tartózkodók biztonságát, míg a kotró által „elejtett” tárgyak által okozott károkat is megelőzi.

A DX140W-7 és DX160W-7 gémjének mozgási tartománya jobban illeszkedik a forgó szerelések – például mulcsozók – kezeléséhez, emellett az osztott gének munkatartománya is megnőtt: míg az osztott gép munkahengerének lökete nagyobb lett, a henger felfogatási helye nem változott. Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az osztott gép hengerének akaratlan elmozdulása kotrási munkák közben, a gyártó beépített egy biztonsági szelepet is.

Illeszkedve a nagyobb tömegű ellensúlyhoz, a DX140W-7 is megkapta a strapabíróbb ZF3060 tengelyt, ami a nagyobb gépben is megtalálható. Ennek köszönhetően a maximális dinamikus terhelés 30 százalékkal, míg a statikus terhelés 28 százalékkal nőtt a korábban használt ZF3050 típusú tengelyhez képest.

Mindkét új Doosan modellen alapfelszerelés egy új emelőfül, mely a kanálszár végén, a kanál-felfogatás öntvényén kapott helyet. Ennek terhelhetősége maximum 5 tonna, és a deformáció elkerülése érdekében speciális perselyezéssel látták el.

Kiegészítendő a már említett új ellensúlyok biztosította stabilitást, a DX140W-7 és DX160W-7 újfajta, intelligens hidraulika-rendszerrel készül, amely szerelésekkel végzett munka esetén nagyjából 30 százalékos hatékonyságnövekedést ígér a korábbi kotrómodellekhez képest. A rendszer lényege, hogy egy új vezérlőszelep és egy további vezetékek beépítésével még a gép mozgása közben is folyamatos az eszköz ellátása folyadékkal, így a hidraulikus teljesítmény optimális módon osztható el olyankor, mikor párhuzamosan dolgozik a gép és a csatlakoztatott szerelék.

Forrás: Doosan Bobcat, EMEA

MEGÉRKEZETT AZ SR-30 EAGLE

A Soilmec kisméretű talajfúrói 1995-ben robbantottak az R-312-es típusal, melynek alapkonceptiója tulajdonképp egyszerű volt, hiszen a beépített dízelmotor bőséges erejét egy kimagaslóan hatékony fúróeszközzel egyesítette. Az új gép igazi sztár lett a kisebb átmérőjű fúrási munkák piacán, mivel egyrészt jól megfelel a lakónegyedekben vagy szűk helyeken végzett munkákhoz, másrészt rövid idő alatt juttatható el a következő feladat helyszínére.

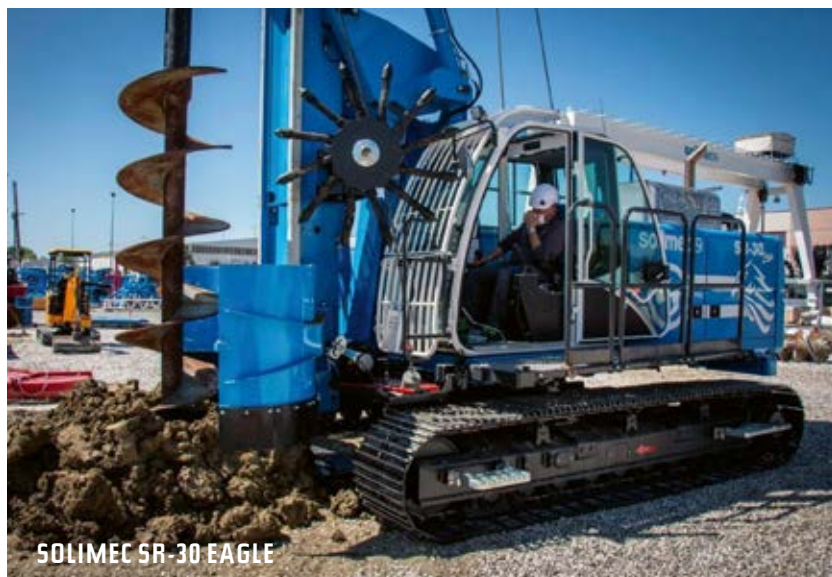
A gyártó szerint az SR-30 Eagle igazi úttörő: a fejlett, modern fúróeszköz hatékonyságát a DMS 4.0 vezérlőrendszer garantálja, mely az üzemeltetés és irányítás optimalizálásával, valamint automatizált funkciókkal gondoskodik a cölöpözési munkák pontosságáról. A nemrég megújított DMS (Drilling Mate System) rendszer widgetekkel és különféle testre szabható elemekkel szolgálja a felhasználói élményt, míg az automatizált funkciók megkönnyítik a gépkezelők mindennapjait. Ezek közt megtalálható például az automatikus kötélfeszítő, az automatikus furatközpontozás, a spirál automatikus emelése, illetve az automatikus fúrás mód CFA konfigurációban.

Illeszkedve az egyes vevők eltérő igényeihez, a gép két eltérő változatban vásárolható meg. Az alapváltozat tömege a Kelly-rúddal együtt is 30 tonna alatt marad, ezzel szemben a továbbfejlesztett verzió a Soilmec moduláris tornyát kapta meg, mellyel az üzemeltető gyors és költséghatékony módon válthat alacsony toronyfeje

magasságú konfigurációról magasabb tornyot igénylő CFA-cölöpöző kiépítésre.

A hatékony fúrás támogatása érdekében a gépbe egy Stage V/Tier 4 final besorolású dízelmotor került, melynek alacsony alapjárata egyszerre szolgálja a kedvező fogyasztást és a zajszint mérséklését. A Cumminstól érkező 4,5 literes, négyhengeres egység maximális teljesítménye 149 kW (200 LE).

Az új SR-30 Eagle a legnagyobb igénybevételt jelentő munkaterületekkel is képes megbirkózni. Viszonylag kis méretei ellenére a torony szilárdsága 131 kNm csúcsonyomaték kifejtését teszi

lehetővé, míg a már említett automatizált rendszer a fejtési munka során folyamatosan képes a nyomaték és az eszköz fordulatszámának szabályozására. Ezenfelül a gyártó a fúróeszköz hidraulika-rendszerét is áttervezte, így az nemcsak hatékonyabb lett, de csökkent a nyomásvesztés is.

A gép körüli munkaterület szemmel tartásában a nagyméretű szélvédő, tükrök és a kamera-rendszer jut fontos szerephez, mialatt a DMS valós időben látja el adatokkal a gépkezelőt, és teszi lehetővé a fúrési teljesítmény nyomon követését.

Forrás: Solimec

LIEBHERR 205 EC-B 10 FLAT-TOP TORONYDARU

Néhány hete lépett piacra a Liebherr EC-B „Tough Ones” szériájának legújabb tagja: a 205 EC-B 10 flat-top toronydaru, amelyik a 200 tonnás kategóriában szélesíti a kínálatot azáltal, hogy betölti a 172 EC-B 8-as és 220 EC-B 10-es típusok közti űrt. A 205 EC-B 10-es toronydaru emelőműve 45 kW teljesítményű, ami arany középutat jelent az emelési sebesség és az energiafogyasztás között.

A 205 EC-B 10 akár 2100 kg terhet is felemelhet 65 méteres gékje végén, míg legnagyobb emelési kapacitása eléri a 10 tonnát. Maximális gémhossz mellett az új modell legfeljebb 18 méteres sugárnál érheti el az említett kapacitáscsúcsot. Fontos, hogy a munkaterülethez méretezés érdekében a gép hosszúsága fokozatosan növelhető 2,5 méteres elemekkel.

A Liebherr legújabb toronydarujának talán a kompakt kialakítás jelenti a legfontosabb ütőkártyáját: a forgatómű a 65 méteres gémmel és az ellensúlyokkal mindössze négy jármű segítségével szállítható egyik helyről a másikra. Sőt ilyenkor a szállítójárművek kihasználtsága még nem is 100 százalékos, azaz marad hely a torony-

szekcióknak vagy a központi súlynak is. Kipróbált megoldásként az ellengém egy egységben szállítható, ami biztonságos és gazdaságos szerelést tesz lehetővé.

A gyártó az előnyök között külön kiemeli a 205 EC-B 10-es könnyű szerelhetőségét. A forgatómű csúszó csapszegekkel csatlakozik gémhöz és ellengémhez a daru felső szekciójának szerelésekor, ennél fogva nincs szükség kalapálásra, vagyis az összeállítás nemcsak biztonságosabbá, de jóval gazdaságosabbá és kényelmesebbé is válik. Az EC-B termékcsalád legújabb tagja is megkapta a kiváló kilátást lehetővé tevő, más modellekről már ismerős LiCAB fülkét. Ezenfelül idén novembertől a 205 EC-B 10-es toronydarut is felszerelik majd a TC-OS vezérlőrendszer érintőképernyős központi egységével, mely nagy népszerűségnek örvend a 125 K modellen.

Miután az új modell megjelent a piacon, az első példányok egy hónapon belül gazdára is találtak Franciaországban és Olaszországban.

Szöveg: Liebherr Europe,

Fotó: Liebherr-International Deutschland GmbH

XTREME XR1585-C

XTREME MAGASSÁGI REKORD

2 5,9 méteres emelési magasságával az XR1585-C magasabbra képes felnyúlni, mint bármely más fix vázas telehandler a világon. Mint az Equipment World 2021-es gépkatalógusából kiderül, az Xtreme új teleszkópos rakodója ezzel a 14 méteres emelési magasságú Magni HTH 50.14 típust utasította maga mögé. A most bemutatott terpes kialakítású gép páratlan rakodási magasságához 20,4 méteres vízszintes kinyúlás és 6,8 tonnás emelési kapacitás társul.

A gyártó emellett azt is hangsúlyozta, hogy az XR1585-C az első gépük, amely ötrészes gémmel készül. Az újdonságok sorába tartozik, hogy elérhetővé vált egy újfajta kezelőállás, mely a gémcúcsra, közvetlenül az eszközcsatoló mögött kapott helyet. A gépkezelő innen egy vezeték nélküli konzol segítségével irányíthatja a gémet, lehetővé téve a magasra emelt terhek pontosabb mozgatását. Az extraként rendelhető kezelőállás-konceptió a telehandlerrel együtt mutatkozott be a június elején Las Vegasban megtartott World of Concrete szakkonferencián.

Az XR1585-C igen sokféle szerelvényt képes kezelni, köztük rönkfogókat, horgokat, csőrlöket, gémtoldatokat, kanalakat és munkaállványokat,

melyekhez 185 liter/perc szállítási teljesítmény és 276 bar hidraulikanyomás áll rendelkezésre. Az eszközcsatoló alapkeret lehet fix, forgatható, oldalirányban billenthető vagy speciálisan villákhoz illeszkedő kialakítású.

A modell váza új tervezés, 259 centiméteres szélességéhez leengedett gémmel 307 centiméteres magasság párosul. A telehandler fordulókör 5 méter, a kitalpaláshoz pedig extra szélesre nyithatók a támaszok. A megfelelő erőről egy 173 lóerős Cummins dízelmotor gondoskodik, míg a tankba maximum 379 liter üzemanyag tölthető.

Az Xtreme közlése szerint a fülkéből 360 fokban kilátás nyílik, ami pedig az opciókat illeti, rendelhető nyitott és zárt fülke is, utóbbi felár ellenében légkondicionált változatban is kérhető. Ezenkívül a gémen megtalálható egy gyári emelési pont is, míg a hosszú élettartamú gémcspapágyak egyben finom működést garantálnak. A cég különféle abroncsokkal, villákkal kínálja a gépet, a további opciók közt pedig telemetria-rendszer is megtalálható.

A tervek szerint az Xtreme még idén megkezdheti az XR1585-C sorozatgyártását.

Forrás: Xtreme

» ÚJ LÁNCTALPAS GROVE DARU

A Grove GHC110 piaca dobásával a Manitowoc fontos eszközzel egészítette ki egyre bővülő kínálatát a teleszkópgémes lánc talpas daruk között. 100 tonnás kapacitásával az új modell a szintén nemrég bemutatott GHC140 mellé érkezik, újabb alternatívát kínálva a piacon. A gép egyelőre csak az amerikai kontinensen érhető el, de a gyártó már megkezdte a promóciót az európai szaklapokban is.

A darut úgy tervezték, hogy sokféle feladatra legyen alkalmas, köztük alternatív energiaipari alkalmazásokhoz, út-, híd- és közműépítéshez vagy épp uszályos munkákhoz. Sokoldalúságát tovább növeli a rendelhető személyemelőkosár, mely rádiós távvezérlést kapott.

Öt részes főgémje 12,2 métertől egészen 46,8 méterre tolható ki, így a maximális gémcsőcs-magasság 50 méter, amely az alapáras változtatható szögű és behajtható gémtoldal felszerelésével egészen 65 méterig növelhető. A főgém szekciói egy munkahenger és két vízszintesen beépített csapszeg segítségével gyorsan és hatékonyan a kívánt helyzetbe hozhatók.

Az új GHC110 modellhez 0,6, 1,5 és 4 fokos lejtésű talajra megadott emelési diagramok állnak rendelkezésre, és a daru minden megengedett terhelési helyzetben képes rá, hogy felemelt terheléssel helyet változtasson. Ezzel a kategória legjobb emelési teljesítménye mellett nagyfokú rugalmasságot garantál a munkaterületen.

Bár a gyártó a Grove daru számára teher nélkül legfeljebb 36 százalékos részsűkön engedélyezte a közlekedést, kapaszkodóképességét jól jellemzi, hogy a gyártó szerint elméletben akár 57 százalékos lejtőkkel is elboldogulna.

A GHC110 meghajtásáról Tier 4 Final besorolású, 249 lóerős (186 kW) Cummins QSB6.7 dízelmotor gondoskodik. Egyetlen terhelésérzékelő, változó térfogatáramú szivattyú – melynek üzemi nyomása 330 bar – osztja el a teljesítményt a különböző funkciók között, miközben egy háromrészes fogaskerék-szivattyú szolgálja ki a víz- és olajhűtő kört, illetve a hidraulikus vezérlőkört.

Az új emelőgép innovatív járószerkezetének előnyei közé tartozik, hogy nagyban lecsökkenti a szükséges terület-előkészítő munkák mennyiségét. A széles lánc talpak (alapkiépítésben 91 cm-es, háromkörmös láncpapucsokkal szállítja a cég a darut) révén igen nagy felületen érintkezik a gép a talajjal, így a talajnyomás terheletlen állapotban mindössze 1,09 kg/cm². A fentieknek jótékony hatása van a stabilitásra is, míg a hidraulikusan kitolható lánc talp szerkezetek három különböző nyomtávot tesznek lehetővé szimmetrikus vagy aszimmetrikus konfigurációban.

A gyártó fontosnak tartja az új járószerkezet előnyeinek hangsúlyozását. Ha az egyik lánc talpat kitoljuk mialatt a másikat a gép alá behúzott állapotban hagyjuk, még szűk helyeken is szavatolható a lehető legnagyobb stabilitás és az optimális emelési teljesítmény. A forradalmian új járószerkezettel szükségtelessé válik a lánc talpak rögzítése vagy a kitalálás, vagyis gyorsan mozgathatók a terhek.

GROVE GHC110

A GHC110 kiépítéstől függően négy vagy öt részletben szállítható a kívánt helyre, ahol a szerelési művelet nagyrésze a vezetékek nélküli távvezérlő egységről irányítható. A vázba épített emelők a lánctalpak felszerelését könnyítik meg, és az ellensúlyok rögzítése is egy hidraulikus rendszer segítségével történik.

Több külső kamera is rendelkezésre áll, melyekkel a darukezelő figyelemmel kísérheti azokat a területeket is, melyekre egyébként korlátozottan látna rá. Ezenfelül a fülke 20 fokban dönthető is, ami hosszú gémmel végzett munkáknál nem csupán rálátás, de kényelem szempontjából is rendkívül hasznos.

Forrás: Manitowoc

ÚJ SZEMÉLYEMELŐ AZ OMMELIFT KÍNÁLATÁBAN

Az Ommelift A/S nemrég dobta piacra legújabb kompakt személyemelőjét. A pótkocsira épített 1500 EX típus maximális munkamagassága 15 méter, 230 kg-os legnagyobb kósárterheléséhez pedig 8,5 méteres oldalkinyúlás társul. Emellett az összecsukható emelőkarrendszernek hála, az új eszköz magas akadályok felett is képes átnyúlni.

Szállításhoz összecsukva az új modell hossza mindössze 6040 mm, magassága pedig csupán 1990 mm. Ennek, illetve az alacsony, 2 tonnás saját tömegnek köszönhetően a személyemelő szűk, bonyolult helyeken is könnyen manőverezhető. Az 1500 EX alapkiépítésben kétfokozatú irányítással készül, mely garantálja a finom és biztonságos mozgatót.

Az emelőkar és a letalpalók hidraulikus mozgása rendkívül előnyös, hiszen egyszerűvé és pontosá teszi az üzemeltetést, ráadásul – mivel rövid idő alatt menetkész állapotba hozható – az eszköz gyorsan szállítható egyik munkahelyről a másikra. A kosár nagy tartományban, ± 50 fokban forgatható, ami lehetővé teszi, hogy két

személlyel pl. homlokzatokkal párhuzamosan üzemelhessen.

Az 1500 EX opcionálisan működtethető rádió-távírányítással is – ez kiváltképp olyankor előnyös, ha a földön tartózkodó kezelő az emelő körül mozogva tartja rajta a szemét az esetleges akadályokon.

Az meghajtásáról egy elektromos motor gondoskodik, melyet a 230 voltos hálózatra lehet csatlakoztatni, így főleg olyan helyekre ajánlott, ahol huzamosabb ideig kell munkát végezni. Ezzel szemben az 1500 EXB modell energiaellátásához egy nagy teljesítményű akkucsomagot (24 V/139 Ah/5 h) építettek be, vagyis ez a változat ott is bevetethető, ahol nem áll rendelkezésre elektromos hálózat. Az 1500 EX tömege a villanymotorral mindössze 2000 kg.

Kompakt méreteivel, csekély súlyával és sokoldalú használhatóságával az új 1500 EX praktikus személyemelő, mellyel sokféle és összetett feladat oldható meg. Az első példányok kiszállítása már megkezdődött a gyártó dániai üzeméből.

Forrás és fotó: OMMELIFT A/S

VOLVO EC550E

» KÉT ÚJ VOLVO KOTRÓ

A Volvo Construction Equipment két olyan modellel, EC530E és az EC550E, lép be az 50 tonnás kotrók kategóriájába, melyek ásóerő és emelőkapacitás tekintetében a 60 tonnás gépekkel is felveszik a versenyt. Ezenkívül a két gép a kategória legkomolyabb motorteljesítményével hívja fel magára a figyelmet, ami kimagasló vonóerőt és fordítónyomatékot jelent. Nagyobb méretű kanalakkal párosítva az EC530E és EC550E tökéletes 30-40 tonnás csuklósdömperek rakodásához, hiszen a kevesebb billentésnek köszönhetően csökkennek a ciklusidők. A fenti eszközök kombinációja a gyártó szerint akár 20 százalékkal is növelheti a termelékenységet.

Szintén a nagyobb kotrókra emlékeztet az ultramerev, megerősített jármű, amely a hasonlóan masszív alsó- és felsővázsal együtt tartósságot és erőt kölcsönöz a két kotrónak. Az EC550E járműve hosszabb és szélesebb vázzal rendelkezik, ami extra stabilitást biztosít nagyobb terhek mozgatásakor, míg az EC530E járművének szállítási méretei megegyeznek a 48 tonnás Volvo EC480E modellel adataival. Közös viszont, hogy a gép és a kanálszár mindkét gépen nagyobb méretű csapszegeket kapott az extra tartósság kedvéért. Csakúgy, mint minden Volvo kotrómodell esetében, a gyártó örökös garanciát vállal a vázra, gépre és kanálszárra, ameddig az eszközök az eredeti vevő tulajdonában maradnak.

Az elektronikus vezérlésű hidraulika-rendszer nagyban hozzájárul a 25 százalékos fogyasztáscsökkenéshez. Ez főként az Independent Metering Valve Technology (IMVT) nevű intelligens vezérlésnek köszönhető, mely a hagyományos mechanikus rendszereknél finomabb üzemet és

nagyobb hatékonyságot kínál, hiszen a szivattyú működésének optimalizálásával a motorfordulat anélkül csökkenthető, hogy mindez negatív kihatással lenne a teljesítményre.

Mindemellett az EC530E és EC550E feladattól függetlenül magas szintű irányíthatóságot és hatékonyságot biztosít. Itt kell megemlíteni a precíz emelési és mozgatási munkákat segítő „kúszó” üzemmódot és a felár ellenében rendelhető Comfort Drive Control (CDC) rendszert is. Utóbbi lehetővé teszi, hogy a gépkezelő pedálok helyett joystickgörgőkkel kormányozza a kotrót, így kevésbé lesz fárasztó a munka.

Emellett a vevők választhatnak pl. a gép/vázforgatás vagy gép/menet prioritás üzemmódok közül is, melyek lényege, hogy egy-egy funkciót részesítenek előnyben. Szintén beállítható a gémlengedés sebessége, ami az extra pontosságot igénylő feladatokhoz biztosítja a tökéletes irányíthatóságot. Mindeközben a gémlengés-csillapítás csökkenti a gépet érő erőhatásokat.

Szintén a gépkezelők munkáját támogatja az opcionális Dig Assist, amely a Volvo Co-Pilot rendszerre építve növeli a kotrási munkák pontosságát, ráadásul jóval gyorsabban, mintha hagyományos módszerekre hagyatkoznának.

A rendelkezésre állás növelése érdekében csökkent a hidraulikavezetékek száma, így kevesebb csatlakozásra van szükség. Tovább mérsékli a karbantartási költségeket és időt, hogy Volvo VDS 4.5 olaj használata esetén a gyártó nemrég 1000 órára növelte a motorolajra vonatkozó cserperiódust.

Az EC530E és EC550E modellekhez elérhető a Volvo ActiveCare® Direct telemetriaszolgáltatása is.

ÚJ MANITOU TELESZKÓPOS RAKODÓ

A Manitou cégcsoport a MLT 961-160 V+ L típussal bővítette NewAg XL telehandlercsaládját, melyet a széria leg-erősebb tagjaként kifejezetten nagy igénybevételű jelentő feladatokhoz fejlesztettek. A szintezőrendszerrel is felszerelt rakodógép akár 6 tonnát is képes 9 méteres magasságba emelni. Bár a gyártó elsődlegesen nagyobb gazdaságokba, mezőgazdasági szövetkezetekbe és mezőgazdasági-ipari létesítményekbe szánja, hulladékkezelő telepeken is jól használható az új gép, mely kétféle változatban készül: az európai és amerikai piacokra Stage V/Final Tier 4 motorral érkezik (MLT), míg az egyéb piacok a Stage IIIA motorral szerelt verziót (MLT-X) kapják.

156 lóerős teljesítmény mellett már 1350-es percenkénti fordulaton rendelkezésre áll a 805 Nm nyomaték, nem beszélve a 200 l/perc hidraulikus teljesítményről, vagyis az új gép már alacsony fordulatszámon is komoly teljesítményt garantál. Ehhez jön hozzá az új 4500 L kanál, melyet a gyártó kimondottan a MLT 961-160 V+ L modellhez tervezett. A 2,7 méter széles kanalat – ez az érték egyébként nagyobb, mint a gép szélessége – úgy alakították ki, hogy meggátolja a rakodott anyagra való ráhajtást feszített tempójú munka közben. Az óránként legfeljebb 40 kilométeres sebességet lehetővé tevő CVT M-Vario Plus váltó két üzemmódot kínál a felhasználó számára: a „Comfort” mód lényege a finomabb, precízebb működés, míg a „Dynamic” üzemmódban a jobb gyorsuláson van a hangsúly a nagyobb termelékenység érdekében. Jelentősen, több mint 30 százalékkal növekedett a vonóerő is (a korábbi MLT 961 változattal összehasonlítva), ami szintén előnyös a hatékonyság szempontjából.

Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a zajterhelés és az ebből fakadó kifáradás az intenzív munkák közben, az MLT 961-160 V+ L telehandler a piacon fellelhető egyik legcsendesebb fülkével szerelik: a csúcskategóriás traktorokéhoz hasonló kabinon belül a zajszint mindössze 69 dB. Érdekes megemlíteni, hogy maga a fülke is magasabbra került, hogy jobban áttekinthető legyen a gép környezete. A Platinum felszereltségi szinten alapáron jár, míg alacsonyabb felszereltségekhez külön rendelhető az új, adaptív légrugós ülés, melyet nemcsak ülésfűtéssel és elektromosan állítható deréktámasszal láttak el, de a gépkezelő hátának védelméért a vibrációt is több mint 50 százalékkal csökkenti. Szintén a munkagép használatát hivatott pihentetőbbé tenni a JSM Autopower funkció, mely lehetővé teszi a kezelő számára, hogy közvetlenül a joys-

tickról, vagyis a gázpedál vagy a kézigáz haszná-
lata nélkül szabályozza a motorfordulatot.

Az új NewAg XL teleszkópos rakodón alkalmazott számos innovációnak köszönhetően az MLT 961-160 V+ L büszkélkedhet a piac egyik legkedvezőbb teljes birtoklási költségével: a gyártó állítása szerint az elődmodellhez képest például évi 500 euró megtakarítás érhető el. Ennek keretében a Stage IV motoros MLT 961 típussal összevetve jelentős, mintegy 10 százalékos a fogyasztáscsökkentés. Emellett egyszerűbbé vált a karbantartás, melyről többek közt a hűtő előtti, egy mozdulattal felnyitható tisztítójárat gondoskodik. Ami a karbantartás költségeinek leszorítását illeti, levegő-előszűrő került a gépháztetőre, míg a hidraulikaolaj csereperiódusa már 2000 óra.

Csakúgy, mint az MLT 841/1041 modellek, az új MLT 961 NewAg XL is négy felszereltségi szinttel vásárolható meg, melyek a Classic, Premium, Elite és Platinum elnevezést kapták, a piacon pedig mára elérhető a Stage V és a Stage IIIA változat is. Az új modell bevezetését követően a Manitou szinte minden igényt képes lefedni a NewAg XL szériával.

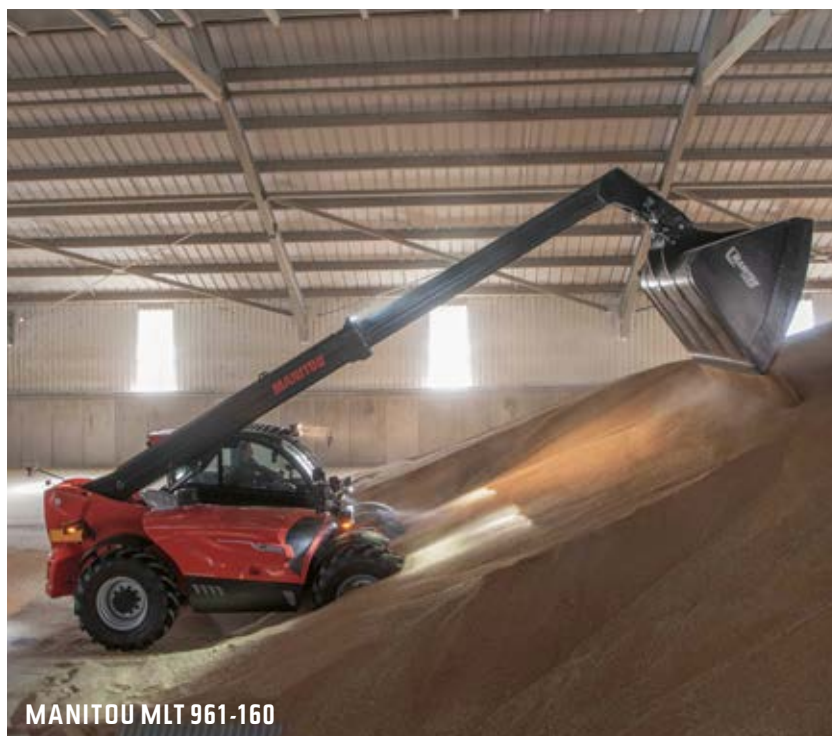
A Manitou Group közleménye alapján MAÉP

A szövegek a gyártók által kiadott közlemények, információk alapján készültek. A fotókat a gyártók bocsátották rendelkezésre. ■

GÉPEK

A rovat legfrissebb híreit keresse a maeponline.hu oldalon!

MANITOU MLT 961-160

Építésgazdasági stratégia

Széles körű szakmai összefogással, az ágazati szereplők aktív közreműködésével elkészült a Nemzeti Fenntartható Építésgazdasági Stratégia 2021–2023 című dokumentum, amely középtávon az építésgazdaság hatékonyságának javítását, teljesítményének növelését és az épített környezet fenntartható fejlesztését célozza meg. A stratégia készítésében kiemelt szerepet vállalt az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ). A szervezet elnöke, Koji László adott interjút lapunknak.

MAÉP: 2019-ben született már egy stratégia. Mennyiben tekinthető az a jelenlegi előzményének, és milyen mértékben teljesültek az akkor megfogalmazott célok?

K. L.: Ez már a harmadik stratégia, amit az utóbbi 4-5 év alatt megéltünk, és minden stratégia mögött voltak kormányhatározatok, amik csak részben kerültek végrehajtásra. Talán azért is, mert közben a piaci körülmények folyamatosan és lényegesen változtak, gyorsuló módon változtak. Nem tartom hibának, hogy 5 év alatt három stratégia született, és hogy részlegesen lettek csak végrehajtva, mert mi a gördülő stratégiát tartjuk jónak, amelyik minimum 5-10 évre előre néz, de évente vagy kétevente hozzányúlunk, és az aktuális piaci helyzetnek megfelelően módosítjuk. Nagyon felgyorsult az építésgazdaság környezetének változása is. Akár ipari forradalomról is lehet beszélni. Ma már egy stratégia véleményünk szerint csak nagyon nagy vonalakban bír ki 5-10 évet. Hozzá kell nyúlni, ahogy mondtam, gördülő stratégiára van szükség. Amiben új és modernebb ez a mostani nemzeti fenntarthatósági építésgazdasági stratégia, az abban áll, hogy egyfolytában anyagok körforgásában, környezettudatosságban, energetikai megtakarításokban gondolkodik, és majdnem mindent ez alá rendel.

MAÉP: Hogyan hatott az iparágra az elmúlt bő tíz év alatt lezajlott két gazdasági válság, 2009 és 2019?

K. L.: A 2008–2009-es alapvetően egy pénzügyi válság volt, ami azt jelentette a mi esetünkben,

hogy drasztikusan csökkent a fizetőképes kereslet. És a válság múltával, mikor visszajött a fizetőképes kereslet, akkor az építőipar is lendületbe tudott jönni. És ez igaz volt minden ágazatra, tehát épületépítésre, mélyépítésre, szakszerelő iparra, mindenre igaz volt. A mostani válság összességében nem egy keresleti válság, teljesen más típusú, amit a járványügyi helyzet idézett elő. Aztán annak a következményeképpen előállt egy világkereskedelmi háborús helyzet, ami az építőanyagok és alapanyagok piacán kialakult.

MAÉP: A háborús helyzet kemény kifejezés. Hogyan értsük ezt?

K. L.: A járvány időszaka előtt egyfajta dinamikus egyensúly volt a nagy kereskedelmi világ-egységek – az Egyesült Államok, az Európai Unió, Kína és Oroszország – között, amit kereskedelmi kvótákkal, vámtarifákkal és különböző megállapodásokkal kezeltek. És másfél éven keresztül a kereslet – most nem egyfolytában az építésgazdaságról beszélünk – lényegesen csökkent, ez csak a piaci szereplőknek okozott problémát. De abban a pillanatban, amikor az elhalasztott építési, felújítási igények ez év elején megjelentek a világ különböző pontjain, ahol úgy gondolták, hogy a járványhelyzet ezt már lehetővé teszi, akkora feszültség alakult ki a kereslet és kínálat között, ami tarthatatlanná tette azoknak a kereskedelempolitikai eszközöknek a fenntartását, amivel ezek a nagy régiók egymás termékeit befogadták vagy távol tartották. Elindult egy kereskedelmi háború, amiből véleményem szerint Kína jön ki győztesen, amely a járvány időszaka alatt is folyamatosan termelt, alapvető építőanyagipari termékekből, tehát fából, vas- és acélipari termékekből, rézalapú termékekből. Ott óriási nagy volumen és fogyasztás van. Ez viszont nem volt igaz az unióra és az Egyesült Államokra. Másfél évig ezekben a régiókban az építőanyaggyárak csökkentett kapacitással működtek és nem készleteztek raktárra, vagy abszolút nem is gyártottak. Aztán megjött ez az őrült nagy kereslet ezekben a régiókban, és akkora feszültség keletkezett, akkora anyaghiány mutatkozott, ami ezeknél a kritikus építőanyagoknál olyan mérhetetlen áremelkedést okozott, amit Magyarország sem tudott kivédeni, amelyik 48%-os nagyságrendben importfüggő. Még a V4 országokkal összehasonlítva is Magyarország a leginkább importfüggő. Most építőanyagokról és szerelvényekről, termékekről beszélünk.

MAÉP: Ön szerint mennyi lenne az az egészséges arány, ami a magyar építési szakma számára üdvöztető lenne?

BALATON, ÉSZAKI-PART, VASÚTVILLAMOSÍTÁS

K. L.: Véleményem szerint, körülbelül 30%-os nagyságrendre lehetne levinni ezt az arányt.

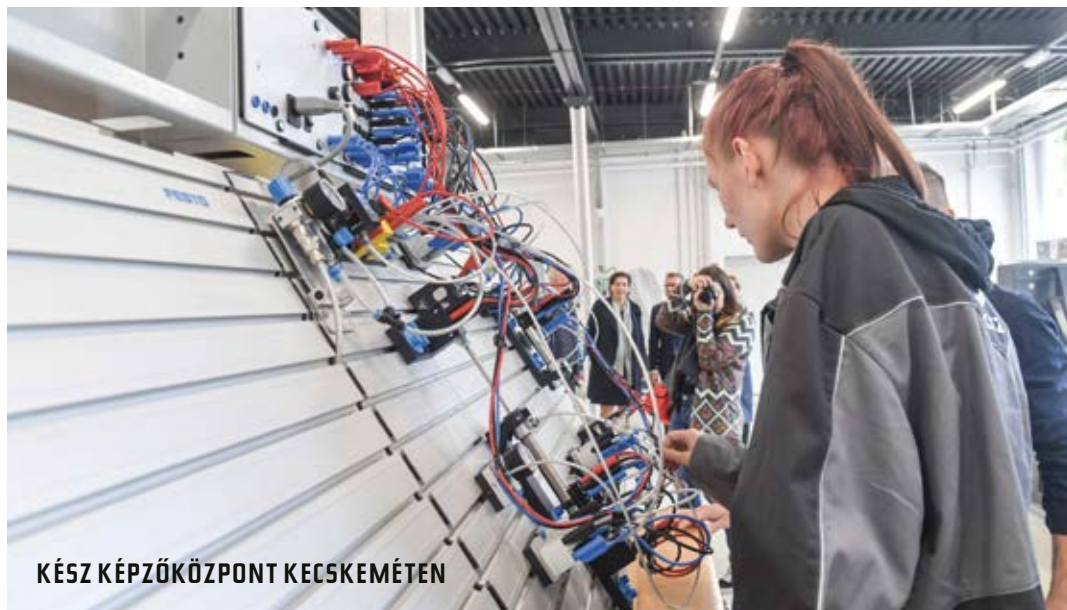
MAÉP: A nehézségeken, mint írják, innovatív, modern technológiákkal és a fenntarthatóságot előtérbe helyező megoldásokkal lehet úrrá lenni. Milyen innovatív megoldásokra gondolnak?

K. L.: Röviden azt mondanám, hogy építőipari legó gyárakra van szükség, ami azt jelenti, hogy az építőanyag-gyártás területéről, az építőipar háttéréből olyan termékeket kell kapnunk, amelyek a lehető legnagyobb mértékben előszerelt építési termékeket jelentenek és egyedi létesítményeket lehet velük kivitelezni. Az építőipari legó gyárak tehát sorozatgyártásra alkalmas technológiával működnek, amivel egyedi termékeket lehet megépíteni és összeszerelni. Ez nyilvánvalóan az építőanyagokra vonatkozik. A kivitelezés során használt technológiáknál pedig úgyszintén minél több műveletet nem a helyszínen kell elvégeznünk, hanem üzemekben elő kell szerelni, akár szerkezeteknél is igaz ez. De igaz lehet komplett berendezésekre, például fürdőszobaegységekre. Ezek a világban már jórészt kitalált megoldások.

MAÉP: Néhányan biztosan emlékeznek rá, hogy létezett az úgynevezett házgyár-technológia.

K. L.: Igen, de a házgyár-technológiára az volt a jellemző, hogy egy típusú létesítményt lehetett és nem egyedi terméket létrehozni vele. Ezek a technológiák és háttérpári termékek a világban, itt az unió nyugati felén is léteznek. A magyar

KÉSZ KÉPZŐKÖZPONT KECSKEMÉTEN

építőiparnak és az anyaggyártásnak az a feladata, hogy ezeket adaptálja, és hazai előállítású termékek legyenek. Hogy ne legyünk 48%-os nagyságrendben importtermékekre rászorulva. Tehát ne egyszerűen importáljuk a modern építési világot, hanem adaptáljuk és idehaza gyártjuk, és csináljuk.

MAÉP: Az innovatív technológiák piacosításával kapcsolatban szó esett az úgynevezett legó gyárakról. Tudna-e más példát is mondani?

K. L.: Amiről még nem beszéltünk, az az, hogy vannak magyar újítások is, ami nem kap kellő publicitást, és ezek az újítások nagyon lassan kerülnek be a termelésbe. Tehát például vannak azok a foszforeszkáló festékek, amivel, ha egy homlokzatot díszítenek, akkor gyakorlatilag az épület külső világítását meg lehet oldani. Vagy a Terránnak itt van a napenergiát összegyűjtő cserepe. Tehát megvannak a magyar újítások, know-how-k, innovációs termékek, de nagyon lassan kerülnek be a felhasználásba, az épületekbe. És hogy mi lehet ennek az oka? Én alapvetően marketingproblémát látok mögötte.

MAÉP: A stratégiában felsorolt problémák zöme közismert, az viszont sokkal érdekesebb, hogyan tervezzük kezelni ezeket. A stratégia kiemelt módon foglalkozik a munkaerőhelyeztetel. Röviden összefoglalná, hogy mi van most, és mi az, aminek lennie kellene?

K. L.: Magyarországon nem egyszerűen munkaerőprobléma van az építőiparban, hanem szakmunkás- és mérnökhány van. Segéd munkást bőven és elegendőt talált az elmúlt években az építőipar a piacon, és több mint 120 ezer kol-

légával többet foglalkoztatunk, mint a mélypon-ton, csak ezek be sem tanított segéd munkások. És akkor innen már látszik az összes probléma. Az egyik, hogy a következő 10-15 évben biztos, hogy velünk lesz a szakmunkás- és mérnökhány probléma, mert az iskolarendszertől nem jön ki annyi szakmunkás végzett tanuló, mint amire a szakmának szüksége lenne. Innen adódik az a probléma és egyben feladat, hogy a felnőtt képzésre borzasztóan nagy hangsúlyt kellene fektetni. És mivel a feladat nagyságrendben olyan tömeges, ezért szükséges az is – és ezt a stratégia is megfogalmazza –, hogy a kormánynak is segítséget, közreműködést kell adni az ágazat szereplői részére ennek a helyzetnek a kezelésére, vagyis a felnőtt képzés támogatására. Ezt nagyon hangsúlyos dolognak tartom, és ez benne is van a stratégiában. De azért azt látni kell, hogy a stratégia megfogalmaz egy helyzetértékelést és súlyponti problémákat, de elsősorban a kormányzat szereplői részére fogalmaz meg feladatokat. Talán ez egy kicsit féloldalas is teszi a stratégiát. De persze ha valaki aktív részese akar lenni a megvalósításnak, akkor a problémafeltárás és a kormányzat saját maga részére megfogalmazott feladatai mentén megtalálja a saját tennivalóját is. Tehát ha egy ágazati szereplő ol-vassa, legyen az egy kicsi vagy egy nagyobb cég a vezetője, akkor megtalálja benne a saját akció lehetőségét is. De alapvetően a kormányzat sa-ját maga számára fogalmaz meg feladatokat.

MAÉP: A középtávú építés gazdasági stratégia intézkedési tervének részét képezik azok a gazdaságvédelmi akcióterv keretében elfogadott intézkedések, amelyeket a gazdaságvédelmi

akcióterv építőipari akciócsoportja és a pénzügyminisztérium strukturális reformprogram-hoz kapcsolódó projektje keretében fogalmaztak meg. Kiemelne néhány példát ezek közül?

K. L.: Most van a kormány előtt, és lehet, hogy mire ez az interjú megjelenik a lapban, már határozat is lesz belőle, hogy javaslatunkra 200 milliárd forintos nagyságrendben költségvetési forrás fog rendelkezésre állni. Egész pontosan egy tőkealap formájában, amit a Magyar Fejlesztési Bank fog kezelni a hazai építőanyag-gyártás bővítésére. Nyilván ennek 2-3 év múlva lesz meg a hatása, és a stratégiával úgy van összefüggésben, hogy ezek a beruházások olyanok kell, hogy legyenek, hogy körforgásos gazdasági modellben működjenek környezetbarát és energiatakarékos módon.

MAÉP: A stratégiában magában is kevés szó esik róla, pedig fontos eleme a jövőnek, ez a fenntarthatóság, a körforgásos gazdasági modell, a digitalizáció. Hogyan látja ezek térnyerését az építőiparban?

K. L.: Én például nagyon-nagyon hiányolom és nagyon nagy késésben vagyunk a szelektív építőanyag-hulladék gyűjtésében és újrahasznosításában. Ezen a területen különösebb anyagi befektetések nélkül gyorsan lehetne lépni, de ezt az igényt véleményem szerint megrendelői oldalról is támasztani kell. A legnagyobb megrendelő a magyar állam. És ha egy nagyobb értékű építési-beruházási célú közbeszerzésnél ez eleve feltételként, feladatként szerepelne, akkor gyorsabban lehetne lépni ezen a területen.

MAÉP: 2022-ben parlamenti választások lesznek. Egy esetleges kormányváltás mennyiben lehet hatással egy ágazati stratégiára?

K. L.: Véleményem szerint politikai hovatartozástól függetlenül ezek a szakmai célkitűzések, az irányok helyesek. Itt inkább a kérdés mindig az szokott lenni, hogy az aktuálpolitika ezek közül mire helyezi a hangsúlyt. És hangsúlyváltozások lehetnek. Abban azonban teljesen biztos vagyok, hogy függetlenül attól, hogy ki alakít kormányt, a világtendenciák nem fognak változni, és ugyanolyan vagy hasonló lakhatási körülmények között fogja jól érezni magát egy magyar ember Magyarországon, mint egy francia Franciaországban. És ugyanolyan minőségű utakon szeretne járni vagy ugyanolyan minőségű épületgépészeti létesítményekben szeretne dolgozni. Tehát az európai trendek az épített környezet jövőjével kapcsolatban megvannak, amiből Magyarország nem tud egy szigetként kimaradni, és az nagy butaság is lenne. Tehát itt mindig arról szól a történet, hogy egy-egy kormány, akár ugyanaz a kormány 2 vagy 4 éven belül mire helyezi a hangsúlyt. Csak egy példát véve, függetlenül attól, hogy jövőre vagy akármikor családi otthonteremtési támogatás van-e vagy nincs, a lakhatási igény nem fog változni. De például a hangsúly áttolódhat piaci alapú finanszírozásra. Mi optimisták vagyunk, függetlenül attól, hogy milyen kormány lesz, az építésgazdaság – és ebbe nem csak az építőipart értjük, hanem az anyagipart, a tervezőt és még sok szereplőt – nemzetgazdaságilag kiemelt ágazat kell, hogy maradjon. Ha egy kormány gazdasági növekedést akar – és miért ne akarna –, akkor ahhoz új beruházásokra van szükség, következésképpen hatékony és korszerű építőiparra is. ■

Az interjút készítette Varga János

ÉPÍTŐANYAG-ÁRROBBANÁS, 2021

Ez történt időrendben

PIAC: ELŐREJELZÉS

A fém és a műanyag építőanyagok drasztikusan, akár 25 százalékkal is drágulhatnak már a tavasszal, az alapanyagokért pedig 30-40 százalékkal is többet fizethetnek a gyártók – mondta a Világ-gazdaságnak Tibor Dávid, a Masterplast elnöke. Magyarázata szerint azonban a jelenségnek semmi köze a piacrobbanáshoz, pusztán arról van szó, hogy nincs elég acél és műanyag a piacon. A járvány miatt visszaesett ipari termelés következtében világszerte álltak le a kohók, újraindításuk akár fél évig is eltarthat, miközben a gyártók igyekeznek ledolgozni a járvány miatti kiesésüket. További ok, hogy míg Kína eddig a világ acélbeszállítója volt, most felvásárlóvá vált, és a távol-keleti termékek eltűntek az európai piacról.

2021. január

Az építőanyag gyártók és az építési vállalkozók ugyanazon a napon adtak ki sajtóközleményt a folyamatokról és azok várható hatásairól.

MÉASZ

Az építőanyag-gyártásához szükséges nyers- és alapanyagok széles körét érintő, több mint 30 éve nem látott mértékű és gyorsaságú világszintű áremelkedések és részbeni hiányjelenségek jelentős gyártási költségnövekedést okoznak a hazai építőanyag-gyártók számára: számos területen 20-30, de esetenként akár 100%-kal drágábban jutnak hozzá a termékek legyártásához, csomagolásához szükséges alapanyagokhoz és

összetevőkhöz. A világpiaci árrobbanás hatása a hazai építőkémi-, az EPS hőszigetelőanyag-, a homlokzati nyílászárógyártóknál, továbbá az épületgépészeti termékeket gyártó vállalkozásoknál jelentkezik különösen erőteljesen, így e területeken a gyártók idén két számjegyű áremelésekre kényszerültek. A MÉASZ elnöksége a jelenlegi piaci helyzet tükrében arra számít, hogy a világpiacon a nyers- és alapanyagok drasztikus árnövekedése az érintett termékszegmensekben megállhat, így az építőanyagok és építési termékek árai is fokozatosan stabilizálódhatnak.

Magyar Építőanyag és Építési Termék Szövetség közleménye, 2021. június 16.

ÉVOSZ

Az ÉVOSZ 400 építési vállalkozás megkérdezésével mutatja be a kivitelező, tervező és mérnöki vállalkozások által tapasztalt helyzetet. 2021. év január-május hónapban előre nem látott áremelkedések voltak tapasztalhatók az építési piacon. Az építőipari alapanyagok, a beépítésre kerülő építési termékek áremelkedései, a munkaerőköltség növekedései különösen nehéz helyzetbe hozzák azokat a kivitelezőket, akik a korábbi évben szerződtek és csak a szokásos árváltozást tervezték be vállalási áraikba. A piaci árváltozások következtében sok esetben nem lehet a korábbi vállalási árakon a kivitelezést megvalósítani.

Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége közleménye, 2021. június 16.

PIAC: TÉNYEK

Az év első felében a fa-, a vas és acél-, valamint a szigetelő- és műanyagok árai ugrottak meg drasztikusan, a faanyagok esetében például az év elejéhez képest több, mint duplájára nőttek az árak júniusra. E termékcsoportok árai hasonlóan kiugró mértékben nőttek valamennyi európai országban (lásd keretes összefoglalóinkat). Ugyanakkor a többi építőanyag ára is jelentős mértékben emelkedett, fél éves távon átlagosan 30%-kal. Arra, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen mértékben emelkedjenek az árak, még nem volt példa a magyar építőanyag-piacon. A kereskedők egy része áttért a napi árazásra. Az építőipari alvállalkozók nem adtak 10 napnál hosszabb ideig érvényes árajánlatot.

ÉVOSZ

Az ÉVOSZ szeptemberi piaci felmérésének részeként tette közzé a 2021 teljes első fél évre vonatkozó építőanyag-árváltozásokat. A június 16-i közlemény kiadásáig az első 5 hónap adatai voltak elérhetők, az alábbi táblázatban a teljes első fél év ÉVOSZ által közzétett számait mutatjuk.

Jellemzően használt építőanyag-csoportok árváltozása, 2021. I. fél év	%
beton	19
tégla	17
zsalukő	18
gipszkarton	23
falazóhabarcsok, adalékanyagok	19
bitumenes szigetelőanyagok	20
hőszigetelő anyagok	45
faanyagok	160
tetőcserép	17
meleg padlóburkolatok	18
hideg padlóburkolatok	13
szaniter áruk	16
elektromos kábelek, vezetékek	35
elektromos szerelvények	20
gépészeti szerelvények	37

Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége,
2021. szeptember 6.

KSH

Az építőipari termelői árak változása 2021. II. negyedévben: +9,3%. (Az építőiparban végzett kivitelezési tevékenység átlagos árváltozása az előző év azonos időszakához képest.)

A kormány kijelentette, hogy nem fogja tétlenül nézni, hogy a család- és otthonteremtési támogatások az építőanyag-gyártókhöz és -forgalmazókhoz kerüljenek, de az építőipari szakmai szervezetek többszöri vészjelzése alapján is intézkedésekre szánta el magát.

KORMÁNYZAT

Július 8-án látott napvilágot az első négy kormányrendelet, megindítva az állami beavatkozást a piaci viszonyokba.

Intézkedések az építőipari gondok orvoslására:

- Építőanyagot külföldre csak engedéllyel lehet kivinni, az államnak elővásárlási, illetve vételi joga van.
- Kiegészítő bányajáradékot vezetnek be egyes alapanyagokra. A járadék a kőfejtésre, gipsz- és krétabányászatra, kavics, homok és agyag bányászatára, cementgyártásra, mész- és gipszgyártásra vonatkozik.
- A homok, kavics, sóder és cement esetében a kormány által meghatározott áron felüli értékesítés esetén a különbözet 90 százalékát kitevő bányajáradékot alkalmaznak majd. Az intézkedés azokra a vállalkozásokra terjed ki, amelyek árbevétele meghaladja a 3 milliárd forintot. A kabinet a Gazdasági Versenyhivatal eszközeit is bővíti.
- Az építőipari vállalkozások az epito.emi.hu oldalon adhatják meg, hogy milyen termékek hiánya nehezíti, hátráltatja a beruházásaikat, az adatbázisban összegyűlt információk alapján a szaktárca felderíti a lehetséges helyettesítő termékeket, valamint hogy azokat honnan lehet beszerezni.
- Bejelentési, regisztrációs kötelezettséget vezetnek be az építőipari termékek kivitelére. Bizonyos anyagokat – acél- és vas-termékeket, szigetelőanyagot, homokot, követ, kavicsot és sódert – csak a bejelentés tudomásul vétele után lehet kivinni az országból. A kiviteli engedélyeztetést uniós kötelezettségek miatt csak októbertől lehet bevezetni, a bejelentési kötelezettséget azonban a kormány azonnal alkalmazhatja.
- Mindezek mellett a fogyasztóvédelem ettől a héttől az ország minden részében helyszíni ellenőrzéseket folytat a kereskedőknél a káros gyakorlatok visszaszorítása érdekében.

FOGYASZTÓVÉDELEM

A Fogyasztóvédelem már július 5-től megkezdte a célzott ellenőrzéseket az építőanyag-kereskedőknél.

Helyszíni ellenőrzéseket indít a fogyasztóvédelem az építőanyag-kereskedőknél.

A fogyasztóvédelem is bekapcsolódik az építőipari alapanyagok piacának drasztikus áremelkedések miatt szükségessé vált fokozott ellenőrzésébe. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium elrendelése alapján a megyei kormányhivatalok munkatársai az ország minden részében felkeresik a termékkört forgalmazó kis-kereskedelmi egységeket.

A fogyasztóvédelmi hatóság ezért a jogszabályokban biztosított hatásköre szerinti összes szempontból vizsgálja az építőanyag-forgalmazókat. A helyszíni ellenőrzések kiterjednek az árfeltüntetési és termékbiztonsági követelmények betartásának számonkérésére is. Ha a szakemberek a jogosítványaikon túlmutató mulasztásokat, visszasságokat tapasztalnak, az ügyben eljáró társhatóságok bevonását kezdeményezik.

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

A GVH június 21-től megkezdte a piaci vizsgálatokat.

Négy versenyhatósági vizsgálat zajlik párhuzamosan az építőipari piacokon. Külön vizsgálói csoport elemzi a piacról érkező, megnövekedett számú panaszt és jelzést.

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés gyanúja miatt folytatnak eljárást a kavicspiac egyik vezető regionális szereplőjével szemben, mert a cég visszafoghatta kitermelési kapacitásait, hogy drágábban értékesíthesse.

Továbbra is folyamatban van a hazai cementpiac három legjelentősebb szereplőjével szemben szintén gazdasági erőfölénnyel való visszaélés gyanújával indított eljárás is.

A GVH rámutatott arra, hogy a kormány által kifejezetten az építőipari problémákra tekintettel kibővített versenyhatósági eszköztárra alapul a hazai téglapiac strukturális gondjait kereső, gyorsított ágazati vizsgálat. Ezen speciális eljárás keretében a versenyhivatal mind a hazai téglagyártóknál és nagykereskedőknél, mind a forgalmazóknál országszerte rajtaütéseket tartott, hogy végigkísérhesse egy termék „életútját” a gyártótól a kereskedőn át egészen a fogyasztóig.

ÉVOSZ

Enyhül a feszültség az építőanyag-piacon.

Az ÉVOSZ által szervezett iparági-kormányzati egyeztetésen a résztvevők hangsúlyozták, hogy az előre nem látott, összességében 30%-os mértékű építőanyag-áremelkedéseket március és augusztus hónapok között meghatározóan az építőanyagok és építési termékek piacán tapasztalt világkereskedelmi folyamatok hatásai okozták. A legnagyobb áremelkedések azoknál a termékeknél voltak (kritikus termékeknél 50-100%), ahol alapvetően importra szorult a magyar építési piac: a fa, az acél, a réz és alumínium, valamint vegyipari alapanyagú termékek ára növekedett drasztikusan.

A meghozott kormányzati intézkedések hatását értékelve megállapítást nyert, hogy azok nagyban hozzájárultak az anyagihiány elkerüléséhez és a bányai termékek árának mérséklődéséhez. A világkereskedelmi feszültségek enyhülése és a nagy forgalmú építőanyag-kereskedők alternatív importpiaci beszerzései nyomán szeptember hó elejétől a kritikus építőanyagok piacán 10-15%-os ármérséklődés már tapasztalható. A kormányzat és az ÉVOSZ kérésének helyt adva a konzultáción részt vevő kereskedő-szolgáltató nagy vállalkozások megerősítették, hogy a várható építőanyag-gyártási, -beszerzési ármérsékléseket az áruk kereskedelmi áraiban is érvényesíteni fogják, vagyis az a fogyasztók számára is érzékelhetővé válik.

A kivitelezők és kereskedők közös várakozása, hogy a 2021. év hátralévő részében a távol-keleti beszállítások továbbra is bizonytalanok és drágák maradhatnak. Az anyagellátást elsődlegesen a szomszédos országokból a hagyományos üzleti kapcsolatok révén célszerű megoldani. Az ÉVOSZ az építésgazdasági lánc minden szereplőjétől kéri, hogy a jelenlegi 48%-os nagyságú importfüggőség csökkentésében vállaljon feladatot, melynek ideális mértéke 30% körül lehet.

2021. szeptember 6.

CSEHORSZÁG

Az építőanyagárak drasztikusan megemelkedtek, és van néhány dolog, ami a kommunista rezsimmel együtt eltűnt. 1990 óta például Csehországban nem nyílt új kőbánya vagy homokbánya. A kulcsfontosságú építőanyagok hazai termelése nem elegendő, ezért külföldről kell ezeket behozni; ez viszont magasabb szállítási költségeket jelent. Ezenkívül a járvány szétszakította az ellátási láncot is.

100% feletti áremelkedés történt például a fa, acél, réz, szigetelőanyagok vagy műanyag csövek esetében. Ez nemcsak Csehországban jelent problémát, az anyagárak növekedése külföldről gyűrűzött be. A nagy építési beruházások és gyárak már a monopolhelyzetben lévő beszállítóktól függenek, akik egyrészt korlátozott kapacitással, másrészt a magas inflációval küzdenek. Sok szakértő tehát azt találhatja, hogy az áremelkedés mennyiben a nyersanyaghiány és mennyiben a spekuláció miatt van.

Az építőipari vállalatok hosszú távú szerződéseinek jövedelmezősége veszélyben van, mert a szerződéses ár gyakran nem fedezi a magas építési költségeket.

2021. július, David Frič, az Euroconstruct elemzője

NÉMETORSZÁG

Enyhült az alapanyaghiány a német építőiparban egy augusztus elején ismertetett felmérés szerint. A müncheni ifo gazdaságkutató intézet felmérése szerint júliusban a magasépítéssel foglalkozó építőipari cégek 48,8 százalékánál okozott gondokat az alapanyaghiány. Júniusban még 50,4 százalék volt ez az arány.

A mélyépítésre szakosodott vállalkozásoknál 40,5 százalékról 33,9 százalékra csökkent az alapanyaghiánnyal küzdők aránya.

Júniushoz képest némileg javult a helyzet, és a rendkívüli emelkedés után lassan normalizálódik a fűrészárak, faanyagok ára. Ugyanakkor sok alapanyagból továbbra is hiány van, például épületvasból, szintetikus szigetelőanyagokból és más műanyagokból, ez pedig tovább emeli az árakat – idézték az ifo közleményében Felic Leisst, az intézet kutatóját.

A költségek növekedése főleg a magasépítő vállalatoknak gond, minden második tervezi is már, hogy a következő hónapokban megemeli árait – emeli ki a szakértő.

2021. július, Felic Leiss, az ifo elemzője

GAZDASÁG

A rovat
legfrissebb
híreit keresse
a maeponline.hu
oldalon!

ROMÁNIA

Hosszú távú megoldást keres a román kormány az építőipari alapanyagok drágulása okozta problémára: olyan rendelet elfogadására készül, amely lehetővé teszi, hogy a közberuházások elvégzésére leszerződött kivitelezők esetében az önkormányzatok ne a szerződésben előre rögzített alapanyagárakat vegyék figyelembe, hanem a statisztikai hivatal által megállapított drágulás alapján számolják újra a munkák értékét.

A román kormány augusztus 16-i ülésén szintén első olvasatban tárgyalta és várhatóan még augusztusban el is fogadja azt a sürgősségi kormányrendelet-tervezetet, amelynek értelmében a fejlesztési minisztérium 3 milliárd lej (216 milliárd forint) többletköltséget biztosít a helyi beruházásokra. Erre az intézkedésre szintén azért van szükség, mert az építkezési alapanyagok árának növekedése, valamint az építőiparban történt béremelések miatt a romániai önkormányzatok nem tudják fedezni az építők megemelkedett kiadásait, így számos helyi közberuházás befejezése veszélybe került.

2021. augusztus, MTI

A HIÁNY OKAI

Faipari termékek

Ennek okát két tényezőben látják: az egyik tényező az USA-ban tapasztalható hiány a fa alapanyagból. Ezt a hiányt az amerikai erdőtüzek, valamint az USA által a kanadai faimportra kivetett vám indukálja. Ehhez párosulnak még a kanadai erdőt megfagyó pusztító rovarok okozta károk is. A Kanadából kieső szállítmányokat az USA jelentős mértékben Németországból pótolja. A másik ok Oroszország faexportembargója Kína felé. Az embargó következtében Kína Németországból biztosítja faimportjának egy jelentős részét.

Műanyagipari termékek

Jelenleg a legnagyobb hiány a szigetelőanyagokban, a fóliákban és a műanyag csöveknél tapasztalható. A hiány oka többértű, egyrészt a termelési kapacitások mintegy fele Ázsiában van. A járvány utáni termelésnövekedés csak a tavalyi év harmadik negyedévében indult meg. A termékek jelentős részét azonban nem Európában, hanem a 2020 novemberében Ázsiában létrehozott szabadkereskedelmi övezetben, az RCEP-ben értékesítik, amely a világ legnagyobb szabadkereskedelmi övezetének számít. A kialakult hiányban közrejátszott az is, hogy az USA-ban a februári téli hidegek miatt leállt a műanyag termékek gyártása. Termeléseszköken volt tapasztalható Európában is. Holland és francia sztirol- és propilén-oxid-gyártók szüneteltették termelésüket előre nem látható károokra és műszaki problémákra hivatkozva. Az Ázsiából történő szállításokat akadályozta a Szezei-csatornában történt hajószerecsétlenség is.

Acélipari termékek

A jelenleg tapasztalható magas acélárakat egyértelműen Kína megnövekedett acéltermékigénye okozza. A korábbi acélimportból mára acélimport lett. Az építőipar mellett az autógyártásban is nagymértékű kereslet figyelhető meg az acéltermékek iránt. Ugyanakkor azonban az európai, elsősorban lengyel, francia, osztrák, olasz és német acélgyártók csak mintegy 80-85%-ban használják ki termelési kapacitásukat. A meglévő kapacitásaik kihasználása helyett az acéltermelők jelenleg inkább a hiány miatti áremelésből adódó lehetőségeiket aknázzák ki.

2021. június, a Német Építőipari-Kézművesipari Központi Szövetség (Zentralverband des Deutschen Baugewerbes – ZDB), és az ÉVOSZ Németországi Vállalkozási Tagozat összefoglalója alapján ■

Brandexcellence Akadémia EXTRA DIGITÁLIS MARKETING

ISMERD MEG A DIGITÁLIS GONDOLKODÁS VILÁGÁT!

LEVEL 1 – **ONLINE MARKETINGSTRATÉGIA** tervezése

LEVEL 2 – **SOCIAL MEDIA** célkitűzések

LEVEL 3 – **PPC KAMPÁNYOK** professzionálisan

LEVEL 4 – **MÉRÉS & ANALITIKA** a teljesítményjavításhoz

KÉPZÉS IDŐPONTJA: 2021, ŐSZ

RÉSZLETES PROGRAM ÉS JELENTKEZÉS:

<https://brandbook.hu/akademia-extra>

LENYŰGÖZŐEN SOKOLDALÚ KOMBINÁCIÓ

A Doosan új, közepes méretű CEX-7 sorozatának lánc talpas kotrói számos innovatív funkció és technológia segítségével gondoskodnak a zökkenőmentes működésről, az adapterek hatékonyabb munkavégzéséről, a gépek kiemelkedő produktivitásáról, a nagyfokú stabilitásáról, a gépkezelő extra kényelméről és a javított üzemanyag felhasználásról. Ezek a nagyteljesítményű gépek hatalmas lendületet adnak a munkának!

További információ: eu.doosanequipment.com | <https://dmker.hu/nagy-lancos-kotrok>

Powered by **Innovation**

DOOSAN